

Hogeschool Zuyd, Heerlen

HBO-Bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut van Hogeschool Zuyd. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Hogeschool Zuyd is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling* van de NVAO (6 december 2010) en het *NQA Protocol 2011 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 18 en 19 mei 2011.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer prof. dr. P.V. Van Roy (voorzitter, domeindeskundige)

De heer R.A. Steenbruggen (domeindeskundige)

Mevrouw dr. D. Joosten-ten Brinke (onderwijs- en toetsdeskundige)

Mevrouw E.M. Westerveld (studentlid)

Mevrouw H.G. Burgler-Feenstra, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een informatiedossier aangeboden dat naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2011*.

De opleiding heeft het panel verzocht twee bijzondere kenmerken te beoordelen, namelijk:

- De vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum.
- De wijze waarop de opleiding een professional community realiseert.

Een NQA-panel heeft in november 2010 het bijzonder kenmerk “De vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum” getoetst voor de opleidingen creatieve therapie, ergotherapie, fysiotherapie, logopedie, verloskunde en verpleegkunde van Hogeschool Zuyd. Na aanvullende informatie heeft dit panel haar advies in een rapport neergelegd in mei 2011 en adviseren zij de NVAO positief over de opleiding fysiotherapie wat betreft het kenmerk “De vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum”. Het visitatiepanel voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de opleiding fysiotherapie neemt dit advies over en zal er bij een aantal standaarden en bij de beoordeling van het bijzondere kenmerk als geheel naar verwijzen.

Voor het bijzonder kenmerk “De wijze waarop de opleiding een professional community realiseert” heeft het visitatiepanel samen met de opleiding een beoordelingskader geformuleerd (zie bijlage 6). Na de beoordeling van de standaarden rapporteert het panel over de mate waarin de opleiding aan dit bijzondere kenmerk voldoet.

De opleiding heeft het panel ook verzocht om naar de definitie van de NVAO als excellente opleiding te worden aangemerkt. Dit houdt in dat tenminste de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 excellent beoordeeld moeten zijn.

Het panel heeft het informatiedossier bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Het informatiedossier en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen. De opleiding heeft duidelijk en tijdig bekend gemaakt dat er door het visitatiepanel voor studenten en docenten een open spreekuur wordt gehouden. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 22 september 2011

Panelvoorzitter

de heer P.V. van Roy

Panelsecretaris

mevrouw H.G. Burgler-Feenstra

Samenvatting

Totaalbeoordeling

De opleiding tot Fysiotherapeut van Hogeschool Zuyd onderscheidt zich op een aantal manieren van andere opleidingen fysiotherapie.

- De opleiding maakt maximaal gebruik van de mogelijkheid om studenten te selecteren. In het kader van de experimentenwet worden sinds 2005 alle studenten aan de poort geselecteerd. Dit leidt er onder andere toe dat studenten trots zijn als ze worden toegelaten en dat zij goed op hun motivatie zijn aan te spreken.
- Er bestaat vanaf het begin van de opleiding een grote betrokkenheid tussen studenten onderling en tussen docenten en studenten. Dit wordt mede bereikt door deelname van studenten aan commissies, zoals het managementteam en de examencommissie, waar meestal alleen docenten in functioneren.
- De opleiding voert het probleemgestuurd onderwijs in de eerste twee studiejaar consequent door. Studenten werken in onderwijsgroepen zelfstandig aan praktijkproblemen en worden daarbij door een tutor ondersteund. De onderwijsactiviteiten zijn in overzichtelijke weekroosters ingedeeld.
- De opleiding onderscheidt zich door de consequente manier waarop studenten Evidence Based Practice leren toepassen in hun rol van hulpverlener. De opleiding levert daardoor kritische hulpverleners af, die hun handelingen meer dan gemiddeld baseren op wetenschappelijk bewijs. De vormgeving van Evidence Based Practice in het curriculum is een bijzonder kenmerk van de opleiding.
- De opleiding valt op met hoge tevredenheid van studenten en alumni, gemeten met de NSE en de HBO-Monitor.

Het visitatiepanel geeft de opleiding als geheel een voldoende beoordeling.

De beoogde eindkwalificaties, standaard 1

De opleiding volgt voor de beoogde beroepsrollen en beroepscompetenties (hulpverlener, manager, onderzoeker) de afspraken die hierover landelijk zijn gemaakt met de collega-opleidingen en met de beroepsvereniging KNGF. De beroepscompetenties voldoen aan de eisen die het landelijk en internationale beroepenveld daaraan stelt en daarmee hebben de afgestudeerden toegang tot het BIG-register. De opleiding heeft de beroepscompetenties nader uitgewerkt voor Evidence Based Practice en wil zich daarmee van andere opleidingen fysiotherapie onderscheiden.

Het visitatiepanel beoordeeld standaard 1 als goed.

Inhoud en vormgeving van het programma, inclusief studiebegeleiding standaard 2 – 7 en standaard 12

Het programma van de opleiding tot Fysiotherapeut omvat vier studiejaar van elk 60 EC. Studenten lopen drie stages van elk 15 weken en daarmee wordt ruim voldaan aan de eisen van de BIG-wet. In overleg met de examencommissie zijn er mogelijkheden om vrijstellingen te krijgen en het opleidingstraject versneld te doorlopen. Voor studenten met een vwo-diploma met biologie en gemiddeld tenminste een 7 is het mogelijk om een speciaal programma te volgen, dat toegang geeft tot een aantal healthmasters aan de Universiteit Maastricht.

De opleiding baseert haar programma op authentieke praktijksituaties die studenten in groepen zelfstandig moeten uitwerken volgens het principe van probleemgestuurd onderwijs. Ze worden daarbij ondersteund door docent-tutores die zelf veelal in de beroepspraktijk werken en in elk geval goed de verbinding kunnen leggen tussen de praktijk en het onderwijs. Ook zijn er vaardigheidstrainingen. De opleiding werkt met een goed gestructureerd weekrooster.

Studenten worden vanaf dag 1 aangesproken als zich ontwikkelende professionals. Studieloopbaanbegeleiders en begeleiders tijdens de stages en het afstudeerproject nemen ten opzichte van de student de rol op zich van coach bij de ontwikkeling van de beroepscompetenties. De studieloopbaanbegeleiders vormen samen met de examencommissie de spil waaromheen een ruime hoeveelheid maatwerkoplossingen wordt gecreëerd als studenten met hun studie in de problemen komen. Daar staat tegenover dat studenten in eerste instantie streng worden benaderd met voortgangsdrempels (bindend studieadvies en toegang tot de stages) en de toekenning van toetsresultaten per blok en niet per studie-onderdeel.

De inhoud van het opleidingsprogramma en de gebruikte literatuur zijn van goede kwaliteit en up-to-date. Studenten moeten in staat zijn om Engelstalige publicaties te lezen. Met de selectie aan de poort bereikt de opleiding dat studenten trots zijn op hun toelating en gemotiveerd zijn om hun diploma te halen. Dit blijkt onder andere uit een relatief lage uitval van gemiddeld iets meer dan 20 procent in de propedeuse en uit een goed studierendement. Na vijf jaar behaalt tegen de 70 procent van de studenten het diploma.

De opleiding werkt intensief samen met vier verwante opleidingen in Duitsland (Kerpen, Schwerin, Neuwied en Leipzig) en geeft samen met hen vorm aan het EPEPE-programma (European Partnership of Evidence and Problem Based Paramedical Education). De Duitse opleidingen selecteren de EPEPE-studenten. EPEPE-studenten krijgen in eigen groepen Duitstalig onderwijs. Hun studiemateriaal, boeken en artikelen, is voornamelijk Duitstalig en dat is anders dan bij het Nederlandse programma, waar meer Engelse artikelen worden gebruikt. Voor de EPEPE-studenten zijn dezelfde voorzieningen aanwezig en geldt dezelfde aanpak met probleemgestuurd onderwijs en Evidence Based Practice als voor het Nederlandse programma.

Het visitatiepanel geeft de volgende beoordeling:

Oriëntatie van het programma	goed
Inhoud van het programma	goed
Vormgeving van het programma	excellent
Instroom	goed
Studeerbaarheid	excellent
Duur	voldoende
Studiebegeleiding	goed

De docenten, standaard 8 – 10

De meeste docenten van de opleiding werken zelf in de beroepspraktijk, zijn BIG-geregistreerd of hebben ruime ervaring als fysiotherapeut. Alle docenten met een vaste aanstelling zijn didactisch geschoold en de studenten vinden hun docenten inspirerend (gemeten in het studenttevredenheidsonderzoek NSE 2010). De opleiding wil voor de toekomst het aantal mastergeschoolde docenten uitbreiden en daarmee de wetenschappelijke basis van het beroep beter in de opleiding verankeren. Met het aantal beschikbare docenten kan de opleiding het programma goed uitvoeren. Tegenover elke docent (inclusief gastdocenten) staan 23,6 studenten en dit is een gunstiger verhouding dan bij veel andere opleidingen in het hbo.

Het visitatiepanel geeft de volgende beoordeling:

Personeelsbeleid	voldoende
Kwaliteit van het personeel	voldoende
Kwantiteit van het personeel	goed

De materiële voorzieningen, standaard 11

De les- en praktijklokalen zijn van voldoende kwaliteit. De elektronische leeromgeving Blackboard is overzichtelijk ingericht. Studenten kunnen hun studieresultaten in Osiris goed volgen. De opleiding heeft meer dan gemiddeld oog voor de toegankelijkheid van wetenschappelijk materiaal (en dit past bij het belang dat zij hechten aan evidence based werken). Samen met het lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch zieken heeft de opleiding een database opgebouwd voor meetinstrumenten in de zorg, waarvan ook het werkveld met plezier gebruik maakt.

Het visitatiepanel beoordeelt de standaard materiële voorzieningen als goed.

De kwaliteitszorg, standaard 13 – 15

Intensieve evaluaties van de onderwijsblokken en van de stages zijn de basis voor het verbeteren van het onderwijs.

De opleiding hecht daarnaast veel waarde aan een informele kwaliteitscultuur, aan gelijkwaardige omgang en betrokkenheid tussen docenten, studenten en werkveld. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de deelname van studenten aan het kernteam (dit team functioneert als managementteam) en de examencommissie en in de actieve opleidingsvereniging Nervositas, waaraan zowel studenten als docenten deelnemen en die voor beide groepen activiteiten organiseert.

Overleg, gezamenlijkheid en overeenstemming vormen de basis waarop de opleiding functioneert. Voor de formele kanten van de organisatie heeft de opleiding minder oog en dat kan een bezwaar zijn als er conflicten ontstaan. Studenten en docenten vinden volgens de opleiding echter altijd oplossingen bij meningsverschillen.

Het visitatiepanel geeft de volgende beoordeling:

Evaluatie resultaten	voldoende
Verbetermaatregelen	goed
Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	goed

De toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties, standaard 16

De opleiding heeft een goed systeem van toetsing. Door de competentietoetsen en de curriculumvaardigheidstoetsen worden de fysiotherapeutische vaardigheden door de studiejaren heen grondig getraind en bijgehouden. Ook in de stages is de nadruk op de rol van vaardig hulpverlener goed zichtbaar. De theorietoetsen, in de vorm van juist/onjuist vragen, zijn nog verder voor verbetering vatbaar. Het visitatiepanel vindt de stages en de zorgvuldige beoordeling daarvan een belangrijke pijler in de kwaliteit van de opleiding. Het werkveld herkent de meer dan gemiddeld kritische beroepshouding van de studenten. Ook de afstudeerprojecten zijn naar de mening van het panel gemiddeld gesproken van goede kwaliteit. Het afstuderen kan aan kracht winnen door een aantal maatregelen om het evidence based werken nog meer te versterken en door studenten individueel te beoordelen, terwijl nu als regel een groepsbeoordeling wordt gegeven bij het gezamenlijk uitwerken van een afstudeerproject.

Het visitatiepanel beoordeelt de standaard toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als goed.

INHOUDSOPGAVE

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Programma	15
	Standaard 2 Oriëntatie van het programma	15
	Standaard 3 Inhoud van het programma	17
	Standaard 4 Vormgeving van het programma	19
	Standaard 5 Instroom	20
	Standaard 6 Studeerbaarheid	22
	Standaard 7 Duur	25
	Personeel	25
	Standaard 8 Personeelsbeleid	25
	Standaard 9 Kwaliteit van het personeel	27
	Standaard 10 Kwantiteit van het personeel	28
	Voorzieningen	29
	Standaard 11 Materiële voorzieningen	29
	Standaard 12 Studiebegeleiding	31
	Kwaliteitszorg	33
	Standaard 13 Evaluatie resultaten	33
	Standaard 14 Verbetermaatregelen	35
	Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	36
	Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	38
	Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	38
	Bijzondere kenmerken	43
	De vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum	43
	De wijze waarop de opleiding een professional community realiseert	44
3	Eindoordeel over de opleiding	47
4	Aanbevelingen	49
5	Bijlagen	51
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	53
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	55
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	59
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	63
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	65
	Bijlage 6: Specifiek beoordelingskader voor de wijze waarop de opleiding een professional community realiseert	67
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie	69

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Opleiding tot Fysiotherapeut
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34570
3. Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240
5. Afstudeerrichting(en)	Niet van toepassing
6. Variant	Voltijd Een Nederlandstalig regulier programma en een Duitstalig EPEPE-programma op basis van met partners overeengekomen vrijstellingen.
7. Locatie	Heerlen

Administratieve gegevens van de instelling

8. Naam instelling	Hogeschool Zuyd
9. Status instelling	Bekostigd
10. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Overgangsregeling

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

1. In- door- en uitstroomgegevens van – zo mogelijk – de laatste 6 cohorten

	Instroom Cohort								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal	120	127	166	143	182	178	230	212	209
Uitval in jaar 1	19,2%	19,7%	17,5%	18,2%	16,5%	21,3%	14,8%	17,5%	2,9%
Uitval in jaar 2	5,0%	3,9%	3,6%	5,6%	3,3%	3,9%	4,8%	2,8%	
Uitval na 2 jaar	2,5%	2,4%	0,6%	0,7%	2,2%	0,0%	0,4%		
U Totaal	26,7%	26,0%	21,7%	24,5%	22,0%	25,3%	20,0%		
Diploma t/m jaar 4	64,2%	69,3%	72,9%	69,9%	74,7%	46,6%	23,9%	8,0%	
Diploma in jaar 5	7,5%	4,7%	3,6%	5,6%	2,7%				
D na 5 jaar	1,7%	0,0%	1,8%	0,0%					
D Max	73,3%	74,0%	78,3%	75,5%	78,0%	74,7%	80,0%	79,7%	97,1%
D Totaal	73,3%	74,0%	78,3%	75,5%	77,5%	46,6%	23,9%	8,0%	
Momenteel zittend	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	28,1%	56,1%	71,7%	97,1%

2. gerealiseerde student-fte-ratio

De student-fte-ratio is 23,6:1 als een omvang van 2,2 fte voor gastdocenten wordt meegeteld.

3. Uitgaande van de eigen docenten is de student-fte-ratio is 25,8:1

4. gemiddeld aantal contacturen¹ per fase van de studie (een fase kan bijvoorbeeld aangegeven worden in reguliere studiejaren, de stage en de afstudeerperiode).

Jaar 1: 16 uur

Jaar 2: 14 uur

Jaar 3: 7,5 uur (op de opleiding, daarnaast loopt de student een stage van 32 uur per week)

Jaar 4: 2 uur (op de opleiding, daarnaast loopt de student twee stages van elk 32 uur per week en werkt hij aan het afstudeerproject)

¹ De opleiding hanteert als definitie voor 'contactuur': een klokuur waarbij de docent fysiek aanwezig is.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De eindkwalificaties van de opleiding tot Fysiotherapeut van Hogeschool Zuyd (hierna opleiding fysiotherapie) bestaan uit zeven competenties, waarmee drie beroepsrollen vervuld worden:

1. De fysiotherapeut als hulpverlener
 - a. Screenen, diagnosticeren, plannen
 - b. Therapeutisch handelen
 - c. Preventief handelen
2. De fysiotherapeut als manager
 - a. Organiseren
 - b. Ondernemen
3. De fysiotherapeut als beroepsontwikkelaar
 - a. Onderzoeken
 - b. Innoveren

Deze zeven competenties komen geheel overeen met het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel.

Bij elke competentie worden drie niveaus onderscheiden. Niveau 3 valt samen met het bachelorniveau; de student is dan startcompetent. De niveaus 1 en 2 staan voor beginnend en geoefend.

De curriculumcommissie van de opleiding heeft de zeven beroepscompetenties geconcretiseerd in blokdoelstellingen en *blauwdrukken* en in oplopende niveaus verdeeld over de studie jaren. Deze verdeling is zichtbaar in de *curriculummatrix*. Meer hierover bij standaard 3.

In de visie van de opleiding zijn de rollen van manager en beroepsontwikkelaar steeds onderdeel van de hulpverlenersrol. Een fysiotherapeut is een goede hulpverlener als hij oog heeft voor vernieuwingen en deze ook toepast. Hij kan bovendien zijn werk alleen maar goed doen als hij zijn eigen werkzaamheden en de organisatie daar omheen goed weet te managen.

De zeven competenties voor de fysiotherapeut zijn als volgt tot stand gekomen. De titel van het beroep fysiotherapeut is beschermd in de wet BIG en daardoor zijn alle opleidingen fysiotherapie gebonden aan een wettelijk vastgelegd nationaal kader. In 2005 is dit landelijke kader, met de gezamenlijke opleidingen (SROF) en samen met de beroepsvereniging (KNGF), geconcretiseerd in een beroepsprofiel, dat vertaald is naar een opleidingsprofiel. In 2009 is aan het opleidingsprofiel een uitgebreid nationaal diplomasupplement toegevoegd. De inhoud van dit diplomasupplement is gebaseerd op het National Transcript Physical Therapy, en vermeldt de zeven beroepscompetenties. Het National Transcript is in samenspraak met het KNGF opgesteld. De Nederlandse opleidingen fysiotherapie hebben zich voor het National Transcript vergeleken met de standaarden en profielen van Australië, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten en komen tot de conclusie dat de Nederlandse eisen aan startende fysiotherapeuten daar niet wezenlijk van verschillen. De opleidingen baseren zich daarnaast op niveau 6 van het European Qualification Framework, dat staat voor bachelorniveau.

Het onderdeel van het diplomasupplement dat specifiek is voor Hogeschool Zuyd, vermeldt de speciale aandacht voor *scientific orientation, evidence based practice and clinical reasoning*. Evidence Based Practice is één van de twee bijzondere kenmerken die de opleiding aanvraagt. Het auditteam dat in mei 2011 over Evidence Based Practice rapporteerde stelt vast dat de opleiding in hogeschoolverband duidelijke uitgangspunten hanteert om de beroepscompetenties van studenten op het gebied van Evidence Based Practice te concretiseren. Deze zeven uitgangspunten zijn gekoppeld aan een onderwijskundige invulling (zie voor de uitwerking de NQA-rapportage van mei 2011). Het diplomasupplement vermeldt geen speciale aandacht voor het werken in een professional community, het tweede bijzondere kenmerk. Ook is dit kenmerk niet nader uitgewerkt als aanvulling op de beroepscompetenties.

Overwegingen

Het proces dat gevolgd is bij de formulering van het National Transcript en de zeven competenties, maakt dat de eindkwalificaties van de opleiding voldoen aan nationale en internationale eisen voor het beroep van fysiotherapeut en voor een hbo bacheloropleiding. Wat betreft de concretisering van de eindkwalificaties heeft de opleiding een meer dan gemiddelde aandacht voor de vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Programma

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk

Bevindingen

Het huidige curriculum bestaat vanaf 2005. Het reguliere programma bestaat uit een basis- en een toptraject. Het basistraject omvat vier blokken in jaar 1, gericht op oriëntatie en selectie en vijf blokken in jaar 2 en 3 voor verdieping. Daarna volgt het toptraject met in jaar 3 en 4 een minor, de stagevoorbereiding, drie stages en het afstudeerproject.

Keuzeruimte/bijzondere activiteiten en coaching of studieloopbaanbegeleiding vormen gedurende de gehele opleiding een doorlopende lijn.

Studenten kunnen op dit reguliere programma variëren door bijvoorbeeld de positie van de minor te veranderen of het afstudeerproject al eerder te starten en parallel aan de stages te laten lopen. Studenten realiseren dan meer dan 60 EC per jaar en kunnen versneld afstuderen. De opleiding laat de studenten vrij in de keus van een minor. Zelf biedt zij twee minoren aan, één over de wervelkolom en één over energetische therapie.

De opleiding kent drie bijzondere trajecten:

- Het universitair traject

In plaats van een minor en keuzeonderwijs volgen deze studenten parallel aan de reguliere onderwijsblokken een methodologie- en statistiekprogramma. Door hun afstudeerproject parallel aan de stages uit te voeren, ronden zij hun bachelorprogramma van 240 EC in drie jaar af en hebben zij een goede aansluiting op een aantal health science masters van de Universiteit Maastricht (behalve mental health en health research). Met de Universiteit Maastricht zijn hierover afspraken gemaakt.

- Het EPEPE-Aufbauprogramma

De opleiding heeft hierover afspraken met vier opleidingen fysiotherapie in Duitsland (Kerpen, Schwerin, Neuwied en Leipzig). EPEPE staat voor European Partnership of Evidence and Problem Based Paramedical Education. De partners werken nauw samen in een gemeenschappelijk curriculum, gemeenschappelijke leerplannen en constante uitwisseling van ervaringen. De Duitse studenten halen twee diploma's: het Fachdiplom Physiotherapie en het Nederlandse bachelordiploma fysiotherapie. Voor het Nederlandse diploma studeren zij in hun derde studiejaar gedurende twee blokken in Nederland. Daarbovenop volgen vijf blokken, een praktijkgedeelte (in Duitsland) en het afstudeerproject.

- De Begleiderskurs

De Begleiterkurs is bedoeld voor Duitse fysiotherapeuten met tenminste drie jaar werkervaring, die de EPEPE-studenten begeleiden tijdens de stage. Zij worden in de gelegenheid gesteld om op basis vrijstellingen het programma te volgen vanaf blok 4.1 en zo zelf het bachelordiploma te behalen. De groep die hiervan gebruikt maakt loopt de laatste jaren sterk terug.

De domeindeskundige panelleden hebben in Blackboard en van een aantal blokken op papier het studiemateriaal beoordeeld. Zij vinden de theorie en vaardigheden die de studenten leren om hun competenties te bereiken actueel en van een goed niveau. Op de literatuurlijst staan actuele titels die belangrijk zijn voor de fysiotherapeut. De literatuur is overwegend Nederlandstalig, maar tijdens de visitatie wordt duidelijk dat ook van Engelstalige artikelen gebruik wordt gemaakt. Dit geldt in mindere mate voor de EPEPE-studenten, die zich nagenoeg geheel op Duitstalige literatuur baseren.

De studenten waarderen hun voorbereiding op de beroepspraktijk en de ontwikkeling van hun vaardigheden op het gebied van onderzoek positief. Zowel in de NSE 2010 als de HBO-Monitor 2010 haalt fysiotherapie Zuyd vergeleken met de andere opleidingen fysiotherapie de hoogste scores.

De beroepsgerichtheid van de opleiding komt op verschillende manieren tot uitdrukking. Vanaf dag 1 op de opleiding staat het beroep centraal en wordt de student benaderd als een professional in ontwikkeling. Daarom staan er geen aparte vakken geprogrammeerd, maar wordt de student steeds aangesproken op zijn rol als hulpverlener. Vanaf de eerste module hebben de leerdoelen betrekking op theorie en vaardigheden en op de toepassing van beide. Studenten bevestigen tijdens de visitatie dat ze zich al gauw samen met de docenten aangesproken voelen als fysiotherapeut.

In de propedeuse (twee maal een snuffelstage) en de hoofdfase (drie maal) vindt buitenschoolse oriëntatie plaats. De snuffelstage in de propedeuse is bedoeld om de keus voor het beroep bewust te maken en in de hoofdfase om de kijk op het beroep, voorafgaand aan de stages, te verdiepen en verbreden. Studenten zouden graag zien dat de snuffelstages aaneengesloten minstens een week omvatten. Ze denken dan beter in de fysiotherapie “ondergedompeld” te worden en er meer van te leren.

In het standaard programma hebben studenten drie stages van elk 15 weken in zowel een extra- als een intramurale setting. Het diplomasupplement vermeldt een totale stage-omvang van 63 EC / 1764 uur. Deze stage-omvang en de twee settingen voldoen ruimschoots aan de eisen van de BIG-wet: ten minste 1200 uur stage.

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden (in verband met toegepast onderzoek) wordt door de opleiding niet als aparte lijn in het curriculum beschouwd, maar als onderdeel van Evidence Based Practice. Studenten leren dit bij elke opdracht toe te passen en tijdens de stages leren de studenten om het evidence based werken in hun dagelijks professioneel handelen te integreren. Studenten die dat willen kunnen een minor ‘science’ volgen. Voor anderen worden “just in time” kennis en vaardigheden aangeboden om zelf verantwoord aan praktijkgericht onderzoek te kunnen bijdragen.

Het afstudeerproject omvat 20 EC / 560 uur en is gericht op de rol van beroepsontwikkelaar. Bij het afstudeerproject voeren studenten in het kader van de beroepsontwikkeling een onderzoek of een project uit.

Overwegingen

Het panel waardeert de keus van de opleiding om studenten vanaf dag 1 aan te spreken in de rol van fysiotherapeut/hulpverlener en om de rollen van manager en beroepsontwikkelaar altijd te zien als onderdeel van de rol van hulpverlener. De opleiding doet dit consequent,

zodat ook eerstejaars studenten zich al gauw aangesproken voelen op het beroep van fysiotherapeut. Dit bewijst naar de mening van het panel een bovengemiddelde oriëntatie van het programma op de beroepspraktijk. Het panel vindt de inhoud van het curriculum actueel en van een goed niveau en dat geldt ook voor de gebruikte literatuur. De Nederlandse studenten komen voldoende in aanraking met Engelstalige artikelen, voor de EPEPE-studenten geldt dat in mindere mate.

De praktijkgerichtheid komt tot uitdrukking in de opbouw van het programma, met een stage-omvang die ruim voldoet aan de BIG-wet, in de theorie en vaardigheden die de studenten moeten leren en in de literatuurkeuze. De onderzoeksvaardigheden worden geïntegreerd in de vorm van Evidence Based Practice aangeleerd.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Inhoud van het programma

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De curriculumcommissie heeft de zeven competenties uit het opleidingsprofiel, in oplopende moeilijkheidsgraad, verdeeld over alle onderdelen van de totale opleiding. Deze verdeling is zichtbaar in een curriculumoverzicht. Blokken dragen bijvoorbeeld de titel “Onderste extremiteiten” of “De oudere mens”. De moeilijkheidsgraad wordt bepaald door de zwaarte van het beroepsprobleem, de mate van zelfstandigheid bij de uitvoering en de complexiteit van de context waarin de student functioneert. Voor de opbouw in moeilijkheid zijn in het beroepsprofiel indicatoren beschreven die vijf niveaus omvatten. Niveau 3 is het startniveau voor de bachelor. Voorbeelden van indicatoren bij niveau 3:

- Het beroepsprobleem is complex of betreft multiple pathologie
- Er is multidisciplinaire afstemming nodig
- De effecten van de behandeling zijn op middellange termijn bereikbaar
- De student is verantwoordelijk voor de eigen beslissingen en resultaten
- De student werkt methodisch
- De student gaat goed om met gebruikelijke tijdsdruk
- De student levert een constructieve bijdrage aan intercollegiaal overleg

Elk onderdeel van de opleiding (de onderwijsblokken, de stages en het afstudeerproject) is door de curriculumcommissie in een blauwdruk uitgewerkt. De blauwdrukken geven in trefwoorden het niveau, de inhoud en de rode lijn weer. De blauwdrukken zijn besproken met werkveldvertegenwoordigers en de werkveldcommissie.

Op basis van de blauwdrukken werken de docenten het onderwijs verder concreet uit. Zij doen dat in de blokplanningsgroep. In elk blok staan authentieke praktijksituaties centraal en het blokthema zorgt voor de inhoudelijke verbinding. De blokplanningsgroep formuleert blokdoelstellingen en leerdoelen en werkt leertaken en projecten uit.

Dit alles is goed gestructureerd en gedetailleerd vastgelegd in docentenhandleidingen per blok. Niet in studentenhandleidingen, omdat studenten bij probleemgestuurd onderwijs (PGO) zelf leerdoelen moeten formuleren en oplossingen moeten zoeken. Meer hierover bij standaard 4. Leertaken in het blok over de onderste extremiteiten gaan bijvoorbeeld over de enkel, het bovenste en onderste spronggewricht en tractie en translatie.

Overkoepelende inhoudelijke informatie over het curriculum is vastgelegd in een computerprogramma met de naam Maius CIS, waarvan de opleiding eerste gebruiker en mede-ontwikkelaar is. Maius is een curriculumdatabase waarmee het mogelijk is curriculuminhoud en samenhang te bewaken. Onderwerpen uit het curriculum zijn in deze databank gearhiveerd en toegankelijk voor alle docenten. De curriculuminformatie in Maius verbindt de vakken en onderwerpen uit het National Transcript met de inhoud in de verschillende onderwijsblokken. De databank is nog niet gevuld voor de stage en het afstuderen en ook niet voor het EPEPE-programma. De opleiding geeft zelf als verbeterbeleid aan dat Maius voor de verticale afstemming nog beter gebruikt moet worden. Het visitatiepanel wil daar aan toevoegen dat Maius aan waarde kan winnen door niet alleen de verbinding met het National Transcript te maken, maar ook met de zeven beroepscompetenties. Het is het visitatiepanel nu in het studiemateriaal en in de gesprekken opgevallen, dat de begrippen beroepsrol en beroepscompetentie niet goed onderscheiden worden.

De verantwoordelijkheid voor zowel de horizontale als de verticale afstemming binnen en tussen blokken en studie jaren is bij de blokplanningsgroepen belegd, met begeleiding van de curriculumcommissie. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is de databank Maius. Verticale samenhang wordt ook bewust gestimuleerd door docenten in verschillende onderwijseenheden en jaren in te zetten. Voor Evidence Based Practice, communicatie en studieloopbaanbegeleiding bestaan lijngroepen, waarbinnen docenten met elkaar overleggen. Voor specifieke aspecten van het curriculum wordt de samenhang expliciet gemaakt in documenten. Dit is bijvoorbeeld gebeurd voor interdisciplinair samenwerken, oncologie en verslaglegging.

De studenten en afgestudeerden zijn positief over inhoud en samenhang van het curriculum (NSE 2010 en HBO-Monitor 2010). Fysiotherapie Zuyd scoort hoger dan de collega-opleidingen in het land.

Overwegingen

Het curriculumschema, de blauwdrukken en de docentenhandleidingen laten de lijn zien tussen de competenties en de inhoud van de blokken. De databank Maius verbindt de inhoud met de vakken en onderwerpen uit het National Transcript. Het panel is er door deze werkwijze van overtuigd dat het programma de studenten in staat stelt om de eindkwalificaties te realiseren. Het panel is positief over Maius en is het eens met de opleiding om dit systeem verder uit te bouwen, ook voor de EPEPE-stroom, en om het nog meer door docenten te laten gebruiken.

De opleiding realiseert horizontale samenhang door de inhoudelijke thema's per blok en stimuleert verticale samenhang door de rol van de curriculumcommissie, de blokplanningsgroepen en individuele docenten, die in verschillende blokken les geven. Uit evaluatie-uitkomsten blijkt dat studenten de samenhang herkennen.

Het visitatiepanel is van mening dat de opleiding, mede ondersteund door de databank Maius, het programma in samenhang met de eindkwalificaties boven gemiddeld goed controleert.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4 Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken

Bevindingen

De opleiding heeft het curriculum van 2005 ontwikkeld volgens het 4 componenten instruction design model (4C/ID). In dit model staan vier aspecten centraal:

- Een authentieke praktijksituatie
- Deeltaken
- Just-in-time informatie
- Ondersteunende informatie

Het 4C/ID model past goed bij de visie van de opleiding op een geïntegreerde benadering van praktijksituaties en van de beroepsrollen. In de uitvoering van het onderwijs staat de PGO-methode centraal. Het samenwerkend leren en de ondersteunende rol van de docent, zijn in de visie van de opleiding belangrijke pijlers voor inhoudelijke en sociale betrokkenheid en daarmee voor een community-gedachte.

De praktijksituaties zijn in het basistraject vooral papieren beschrijvingen van de praktijk, aangevuld met simulatiepatiënten, patiëntdemonstraties, snuffelstages en praktijkopdrachten. In het toptraject tijdens de stages en het afstudeerproject is de reële beroepspraktijk de kern van het onderwijs.

Voor de PGO-taken in het basistraject werken de studenten in een onderwijsgroep van maximaal 13 studenten samen aan hun leertaken. De Nederlandse en de EPEPE-studenten vormen aparte groepen. De docent begeleidt de inhoud, het groepsproces en de individuele ontwikkeling van de studenten. Het visitatiepanel heeft in Blackboard en op papier docentenhandleidingen bestudeerd en stelt vast dat deze goed zijn gestructureerd en duidelijke informatie geven voor de inhoudelijke sturing van het leerproces van de studenten. Elke student formuleert op basis van de leertaken leerdoelen op het gebied van zowel kennis als vaardigheden. Cognitieve aspecten verwerft de student door zelfstudie. Motorische vaardigheden en klinisch redeneren komen in vaardigheidstrainingen met dubbele onderwijsgroepen (26 studenten) aan bod. De docent demonstreert, laat de studenten oefenen, geeft begeleiding en feedback. Er is ook tijd en ruimte ingeroosterd voor zelfstandig oefenen en herhalen van de vaardigheden. Het panel is positief over de ruime inzet van medestudenten in het onderwijs. Zij geven elkaar waar nodig studie-ondersteuning (studenten helpen studenten), treden op als vaardigheidstrainers of vervullen een actieve rol in de commissies van de opleidingsvereniging Nervositas. De opleiding laat onder andere hiermee zien een goed oog te hebben voor maatwerk (zie ook standaard 6 en 12).

De just-in-time informatie wordt op verschillende manieren aangeboden: colleges, gastvoordrachten, anatomische preparaten, simulatie- en demonstratiepatiënten, literatuur of discussies.

Het vaste weekrooster in het basistraject omvat vier uur voor de onderwijsgroep, acht uur voor vaardigheidstraining en vier uur begeleid oefenen; 16 uur in totaal.

Door de sterke focus op praktijksituaties, het mondeling en interactief leren en het “bewegend functioneren” is de opleiding relatief ook geschikt voor studenten met dyslexie. Tijdens de visitatie heeft het panel gesproken met een dyslectische student en deze beaamde dat ze haar studie bij deze opleiding goed kan doen. Voor topsportstudenten is het vaste weekrooster een goede basis om te combineren met een trainingsschema. Studenten vinden de opleiding stimulerend en zijn tevreden over de werkvormen (NSE 2010). Zij geven hiervoor een hogere waardering dan de studenten bij de andere opleidingen fysiotherapie.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat de opleiding haar PGO-aanpak consequent uitvoert en dat deze didactische aanpak goed past bij de sterke nadruk die de opleiding in alle fasen van het programma wil leggen op de ontwikkeling tot professional. De docentenhandleidingen zijn van goede kwaliteit en vormen een stevige basis om het leerproces van de studenten te sturen. Het panel stelt vast dat de opleiding veel oog heeft voor maatwerk, of dit nu studenten met dyslexie, topsporters of reguliere studenten betreft. De inzet van medestudenten in het onderwijsproces is één van de manieren om dit maatwerk te realiseren, waarbij tevens de community-gedachte tot uitdrukking komt. Het panel vindt dat de opleiding wat betreft de consequente uitvoering van haar didactisch concept een voorbeeldfunctie kan vervullen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **excellent**.

Standaard 5 Instroom

<i>Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.</i>

Bevindingen

Studenten met een diploma vwo, havo, mbo niveau 4, zonder aanvullende profieisen worden toegelaten. Studenten van 21 jaar of ouder, zonder passend diploma, kunnen meedoen aan een toelatingsonderzoek.

De opleiding hanteert een maximuminstroom van rond de 155 studenten voor de Nederlandse stroom. Het maximum is gekoppeld aan het aantal beschikbare stageplaatsen van goede kwaliteit.

De opleiding maakt al vanaf 2003 gebruik van intake-assessments en is sinds 2005 de enige opleiding fysiotherapie die op basis van de experimentenwet toestemming heeft om 100 procent aan de poort te selecteren. Het aanbod voor het intake-assessment is drie maal zo

hoog als het aantal beschikbare plaatsen. De aspirant studenten komen in toenemende mate vanuit het hele land naar Heerlen. Met de selectiemethode wil de opleiding zorgen voor een optimale aansluiting tussen studenten en programma.

Het intake-assessment bestaat uit zeven onderdelen:

- Een algemene vragenlijst
- Een gesprek met een ouderejaars student
- Een gesprek met een docent
- Een theoretische groepsopdracht
- Motorische tests
- Een test voor persoonlijke kenmerken
- Twee tests voor ruimtelijk inzicht

De uitkomsten van de gesprekken, de groepsopdracht en de tests voor ruimtelijk inzicht zijn voor de opleiding het meest belangrijk. De overige onderdelen van het assessment worden alleen bij twijfel gebruikt. De opleiding selecteert bewust niet op excellentie in de zin van hoge cijfers, maar vooral op:

- Een gebleken goede oriëntatie op het toekomstig beroep
- Een stabiele persoonlijkheid
- Goede sociale en communicatieve vaardigheden
- Goed omgaan met fysiek contact
- Zelfreflectie
- Motivatie
- Ruimtelijk inzicht

Studenten met wie het panel sprak denken dat ze vooral zijn geselecteerd op motivatie en sociale vaardigheden. Zij geven aan trots te zijn op het feit dat ze gekozen zijn en niet geloot. De intake gaf niet bij alle studenten een juiste voorstelling van het beroep. Zo werd een aantal van hen verrast door de aanpak van Evidence Based Practice. Studenten van het mbo (CIOS) hebben soms moeite met het niveau van de theorie. Een student vertelde moeite te hebben met de studieplanning. “Studenten helpen studenten” is dan één van de manieren om op maat ondersteuning te geven. De studenten hebben het panel laten merken zich daarvoor samen met de docenten verantwoordelijk te voelen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat hun inspanningen vaak groter zijn dan nodig is voor het behalen van de studiepunten die zij hiervoor in de keuzeruimte krijgen.

Voor het universitaire traject, dat nu voor het tweede jaar wordt uitgevoerd, gelden bijzondere extra toelatingseisen: vwo met biologie en gemiddeld tenminste een 7.

De opleiding hanteert een maximum instroom van 60 studenten per jaar voor de EPEPE-stroom. De EPEPE-studenten worden bij hun eigen opleiding in Duitsland geselecteerd. In het EPEPE-samenwerkingsverband zijn hierover afspraken gemaakt.

De opleiding heeft voor topsporters maximaal 12 plaatsen beschikbaar.

Voor individuele studenten bestaat de mogelijkheid om met vrijstellingen (tot een maximum van 122 EC) het programma te versnellen. De mogelijke vrijstellingen zijn vastgelegd in de *Opleidingsregels Opleiding Fysiotherapie Studiejaar 2010-2011*. Bijvoorbeeld 3 tot 8 van de 14 EC voor Bijzondere activiteiten, op basis van een andere opleiding, waarvan de inhoud overeenkomt met wat ook bij dit studieonderdeel gedaan kan worden. Of studiepunten voor

het keuzeonderwijs als de student elders onderwijs heeft gevolgd dat ook als keuzeonderwijs gevolgd zou kunnen worden. De examencommissie beslist over de vrijstellingen.

Maar er is meer dan selectie. In Nederland wordt voorlichting gegeven op het havo, vwo en in mindere mate op het mbo. Wat betreft het mbo is het CIOS in Sittard de voornaamste toeleverancier. In Duitsland loopt de voorlichting via de partnerinstellingen. De voorlichting betreft ook de manier van selecteren. De opleiding adviseert geïnteresseerde studenten om in de praktijk te gaan observeren en biedt zelf de mogelijkheid om op open dagen en meeloopdagen te ontdekken wat het onderwijs inhoudt. De opleiding wil dat studenten zo veel mogelijk een reëel verwachtingspatroon krijgen. Studenten spelen een actieve rol bij deze voorlichting en oriëntatie.

Als studenten eenmaal zijn toegelaten volgt een introductiekamp en bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de opleidingsvereniging Nervositas. De opleiding hecht er veel waarde aan dat studenten zich thuis en gekend voelen. Tijdens de visitatie geven studenten aan dat dat in hoge mate het geval is: “Je wordt hier als persoon gezien”.

Studenten zijn tevreden over de voorlichting en de aansluiting bij zowel hun vooropleiding als hun eigen verwachtingen (NSE 2010). Zij geven hiervoor een hogere waardering dan landelijk gemiddeld bij de andere opleidingen fysiotherapie.

Overwegingen

Mede door de selectie aan de poort weet de opleiding een goede aansluiting te realiseren op vooral de cultuur die er heerst. Dit geldt zowel voor de Nederlandse als de EPEPE-studenten, met wie het panel heeft gesproken. Studenten zijn trots om erbij te mogen horen en laten dat onder andere merken in een gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid voor het studiesucces van allen. Studenten die verrast zijn door de zwaarte van het programma of een andere inhoudelijke invulling dan verwacht, worden met maatwerkondersteuning geholpen. In de opleidingsregels wordt een aantal “gebruikelijke vrijstellingen” genoemd, die wel steeds bij de examencommissie moeten worden aangevraagd. Het visitatiepanel vindt het universitaire traject een mooie vorm van aansluiting op de vwo-instroom, die daar belangstelling voor heeft.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 6 Studeerbaarheid

<i>Het programma is studeerbaar.</i>

Bevindingen

De opleiding vat het begrip studeerbaarheid breed op. Ze brengt het in verband met werkvormen, studieloopbaanbegeleiding en toetsing. Ook de community, waarin studenten zich verbonden weten met de opleiding, is voor de opleiding van belang. Studeerbaarheid wordt in de visie van de opleiding bewezen doordat studenten die in principe in staat zijn om de eindkwalificaties te halen dat ook daadwerkelijk doen en dat diegenen die er niet toe in

staat zijn, zo vroeg mogelijk de consequenties daarvan ervaren. In deze opvatting is studeerbaarheid dus verbonden met rendement en met een juiste selectiemethode (aan de poort en in de propedeuse, zie ook standaard 5).

Er zijn drie studiedrempels in het opleidingsprogramma:

- De selectie aan de poort (sinds 2005 in het kader van de experimentenwet)
- Het propedeuse-examen, met een bindend studieadvies bij 40 of minder EC in het eerste jaar en een niet afgeronde propedeuse na twee jaar
- Toelating tot de praktijkleerperiode in jaar 3; om met de stages te mogen starten moet de student al het voorgaand onderwijs, tot en met blok 3.1 met goed gevolg hebben afgerond.

In het EPEPE-programma ligt er een drempel bij de toelating tot blok 4.1.

Studenten krijgen hun studiepunten per blok pas toegekend als alle onderdelen van dat blok met een voldoende zijn afgesloten (in de eerste drie blokken per half blok, zie ook standaard 16). Toetsresultaten uit de propedeuse zijn 24 maanden geldig en uit de hoofdfase 48 maanden. De geldigheidsduur is vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling.

Dit lijken strenge regels die negatief zouden kunnen uitwerken op de studeerbaarheid, maar daar staat tegenover dat de opleiding ook sterk gericht is op maatwerkoplossingen voor de student die in de problemen dreigt te komen.

Bij deze oplossingen spelen steeds de studieloopbaanbegeleider en de examencommissie een belangrijke rol. Een aantal voorbeelden van maatwerk:

- de student kan de studie onderbreken met mogelijkheid van terugkeer
- individuele extra herkansen of compensatie-opdrachten in augustus
- studenten mogen ook met minder dan 40 EC in jaar 1 toch de studie voorwaardelijk voortzetten.

De examencommissie kan in blok 3.2 extra herkansingen of compensatie-opdrachten toekennen en beslist dan over een eventueel voorwaardelijke stagetoelating. Dan blijft er 6 procent van de studenten over en zij komen in aanmerking voor een vertragersprogramma. Zij kunnen gedurende 15 weken een intensief remedial teaching programma volgen en halen daarna in een aantal gevallen hun achterstand in. Studenten kunnen tot slot in een enkel geval uit de stage worden gehaald en moeten dan alsnog hiaten wegwerken (meestal op het gebied van vaardigheden of beroepshouding en inzet).

Voor studenten met een functiebeperking bestaat de mogelijkheid om extra toetstijd te krijgen, of individuele herkansingen en alternatieve toetsvormen. Het visitatiepanel sprak met een studente met dyslexie en zij vertelde dat haar de toetsvragen werden voorgelezen, waardoor ze de vragen beter kon begrijpen, dan wanneer zij ze zelf moest lezen.

Het visitatiepanel heeft grondig doorgevraagd op het negatief effect dat al deze individuele maatregelen zouden kunnen hebben op het niveau bij afstuderen. Door het gesprek met de leden van de examencommissie en door hun proactieve opstelling, heeft het panel het vertrouwen dat het afstudeerniveau niet door de maatwerkoplossingen wordt beïnvloed. Docenten, studieloopbaanbegeleiders en leden van de examencommissie zijn zelf sterk betrokken bij het beroep van fysiotherapeut en de kwaliteit van de eigen opleiding. Vanuit die verantwoordelijkheid zoeken zij met de student naar de juiste oplossingen.

Ongeveer een zesde van de studenten krijgt te maken met stageverlenging, veelal op grond van onvoldoende beroepshouding en inzet. Door maatwerkoplossingen hoeft dit nog niet tot studievertraging te leiden. Docenten willen beroepshouding en inzet in de toekomst nog strenger gaan beoordelen.

De studeerbaarheid van het programma wordt ook positief beïnvloed door het duidelijke studierooster, dat in het basistrject consequent een zelfde dag- en weekindeling kent. Studenten mogen kiezen of ze vroeg willen worden ingeroosterd (9.00 tot 15.20 uur) of laat (11.00 tot 17.20 uur). Zo houdt de opleiding rekening met reistijden of andere persoonlijke omstandigheden.

Studenten geven tijdens de visitatie aan dat zij rond de 40 uur per week aan hun studie besteden. Voor een student uit het universitair traject is dat wel 55 uur per week. Relatief makkelijk om te plannen vinden zij de stages, omdat ze dan 32 uur per week werken. In het basistrject komt het meer aan op zelfstudie. Studenten noemen geen echte struikelvakken, hoewel het blok Neurologie door veel van hen moeilijk wordt gevonden.

Vergeleken met het landelijke gemiddelde is het diplomarendement na vijf jaar bij Hogeschool Zuyd zondermeer goed. Voor de instroomcohorten 2002-2006 van het Nederlandstalig curriculum: variërend van 59 tot 70 procent. Voor de instroomcohorten 2005-2008 van het EPEPE-programma, uitgaande van nominaal + 3 maanden: variërend van 86 tot 98 procent. Voor het Nederlandstalig curriculum is in de cijfers niet te zien dat de instroomselectie sinds 2005 duidelijk positieve effecten heeft op het diplomarendement. Voor het instroomcohorten 2002 en 2003 was dit rendement ongeveer even hoog als voor cohort 2005.

De cijfers laten zien dat de uitval bij de opleiding voornamelijk in het eerste jaar plaatsvindt, geheel zoals de opleiding dat graag wil. Voor de instroomcohorten 2002-2009 van het Nederlandstalig curriculum beweegt de uitval in jaar 1 zich tussen de 20 en 28 procent met voor cohort 2004 een "uitschieter" naar 34 procent.

Dat het gunstige rendement niet te danken is aan een te lichte opleiding wordt ondersteund door de uitkomsten van de HBO-Monitor 2010: alumni vinden de opleiding pittiger en uitdagender dan landelijk gemiddeld, maar beoordelen de studeerbaarheid met een 7,6 toch hoger dan het landelijk gemiddelde (7,1).

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat de opleiding een combinatie van maatregelen en werkwijzen inzet, die gezamenlijk een positieve invloed hebben op studeerbaarheid en rendement. Het begint met studenten die er trots op zijn dat ze voor deze opleiding zijn geselecteerd en die zich al gauw betrokken voelen bij opleiding en beroep. Deze studenten zijn gemotiveerd om voor hun diploma te werken. Verder kent de opleiding enerzijds een aantal strenge drempels en regels voor de toekenning van toetsresultaten, maar wordt anderzijds samen met de student actief naar maatwerkoplossingen gezocht, als de drempels niet gehaald worden. In dit proces spelen studieloopbaanbegeleiders en de examencommissie een proactieve rol. Het effect van dit geheel is een landelijk gezien hoog diplomarendement na vijf jaar en een goed werkende selectie, zonder te hoge uitval, in de propedeuse. Het visitatiepanel realiseert zich dat de opleiding met de selectie aan de poort een uitzonderingspositie heeft ten

opzichte van collega-opleidingen, maar vindt niettemin dat de opleiding op het gebied van studeerbaarheid een voorbeeldfunctie vervult voor andere hbo-opleidingen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **excellent**.

Standaard 7 Duur

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

Het basiscurriculum van vier jaar telt 240 EC, waarvan in elk jaar 60 EC zijn te behalen. Studenten kunnen hun studie versnellen door per jaar meer dan 60 EC te behalen of door vrijstellingen te krijgen. Bijzondere voorbeelden van versnelde trajecten zijn het universitaire traject en het Duitstalige EPEPE-traject. Zie ook standaard 2.

Overwegingen

De opleiding voldoet aan de wettelijke eisen voor omvang en duur van een bachelorprogramma.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Personeel

Standaard 8 Personeelsbeleid

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid

Bevindingen

Doel van het personeelsbeleid is om kwalitatief goede docenten te hebben die hoogwaardig onderwijs kunnen bieden, maar ook dat “mensen plezier en uitdaging in hun werk hebben en dat de organisatie daarvoor continuïteit weet te bieden” (zo staat het in het *Personeelsbeleidsplan 2009-2013* van de faculteit Gezondheid en Techniek).

Om dat te realiseren vindt de opleiding het werkklimaat en wat er op de werkvloer gebeurt belangrijk. In het tevredenheidsonderzoek van Integron geven de medewerkers van de opleiding fysiotherapie een 8,6 voor de werksfeer. Dit is binnen de faculteit Gezondheid en Techniek de hoogste score. Het visitatiepanel heeft gesproken met enthousiaste en betrokken docenten, die merkbaar in gezamenlijkheid aan de opleiding gestalte geven. De opleiding werkt haar personeelsbeleid uit in het *Team ontwikkelplan opleiding Fysiotherapie 2010-2013*.

Onderwerpen uit dit plan zijn ondermeer:

- Een meer bedrijfsmatige aanpak bij projecten en niet primaire onderwijstaken
- Samen met andere opleidingen en werkveld ontwikkelen van een interdisciplinair leerwerkbedrijf
- Uitbreiding van het aantal mastergeschoolde docenten
- Bereiken van een betere functiedifferentiatie (op basis van de “Plasterkgelden”)

De opleiding vindt een grote wisselwerking tussen opleiding en beroepspraktijk belangrijk. Dit hangt direct samen met de onderwijskundige keus voor competentiegericht onderwijs volgens het 4C/ID model en met het PGO. Docenten moeten binnen het basistraject inzetbaar zijn voor alle thema's en studieonderdelen en daar de koppeling tussen theorie en praktijk kunnen maken. Om dit te bereiken moeten docent-fysiotherapeuten tenminste twee jaar in de beroepspraktijk werken voor ze docent kunnen worden en is minstens 2/3 van de docenten bekwaam en bevoegd (BIG-geregistreerd) om als fysiotherapeut in de praktijk te werken (docenten met beroepservaring korter dan vier jaar geleden tellen hierbij mee). Collega's uit het werkveld worden bij de opleiding betrokken als stagebegeleiders, gastdocenten of gastexaminatoren. Ook ouderejaars studenten worden voor het onderwijs ingezet, bijvoorbeeld als simulatiepatiënt of vaardigheidstrainer.

Het visitatiepanel stelt aan de hand van het overzicht van specialisaties en interessegebieden van docenten vast dat thema's en vakken uit het National Transcript met de kennis van de huidige docenten worden gedekt. Het panel heeft er, mede door de gesprekken met studenten, docenten en werkveld, vertrouwen in dat de docenten de verbinding tussen beroepspraktijk en onderwijs goed kunnen leggen.

Op hogeschoolniveau zijn regels vastgelegd voor de functiebeschrijving en -waardering en voor functioneringsgesprekken en beoordeling (*Reglement functiebeschrijving en functiewaardering* en de *Regeling functioneringsgesprekken en beoordelen*). Uit de gesprekken met docenten blijkt dat bij de opleiding fysiotherapie met elke medewerker één maal per jaar een gesprek wordt gevoerd. De faculteitsdirecteur heeft deze taak gedelegeerd aan de leden van het kernteam, die daarvoor zijn geschoold. Medewerkers hebben zelf een voorkeur kunnen opgeven voor het kernteamlid met wie zij een functioneringsgesprek voeren. In de functioneringsgesprekken worden afspraken gemaakt over deskundigheidsbevordering. De opleiding reserveert hiervoor 10 procent van de taakuren. Een toenemende vraag van docenten betreft scholing in de Duitse en Engelse taal.

Overwegingen

Het personeelsbeleid van de opleiding fysiotherapie is in lijn met wat hogeschool Zuyd en de faculteit Gezondheid & Techniek beogen. De opleiding vindt het werkklimaat belangrijk en heeft de verbinding tussen onderwijs en beroepspraktijk als speerpunt van beleid. De opleiding slaagt er naar de waarneming van het visitatiepanel goed in om deze beide beleidsaspecten te realiseren.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 9 Kwaliteit van het personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Het docententeam bestaat voor het grootste deel uit BIG-geregistreerde fysiotherapeuten die part-time in de praktijk werken of beroepservaring hebben van minder dan vier jaar geleden. Gemeten naar het aantal docenten voldoet op 01-10-2010 71 procent aan het bovenstaande. De feitelijke situatie komt overeen met het personeelsbeleid: minstens 2/3 van het aantal docenten is bekwaam en bevoegd om als fysiotherapeut in de praktijk te werken (zie ook standaard 8). De opleiding laat in een schema zien dat de vakkennis van de docenten is gespreid over inhoudelijk relevante gebieden van de fysiotherapie, zoals die beschreven zijn in het National Transcript.

Van de docenten heeft 54 procent een bachelorgraad, 44 procent een bachelor- en een mastergraad (één docent, 2 procent van het totaal, is anders opgeleid). Van het totaal aantal docenten is 16 procent gepromoveerd. Zes docenten zijn ook verbonden aan het lectoraat Autonomie en Participatie. Zij verbinden het lectoraat met de opleiding en nemen kennis op het gebied van praktijkgericht onderzoek mee vanuit het lectoraat. De opleiding streeft naar een uitbreiding van het percentage mastergeschoolde docenten tot 50 procent in 2015 (*Teamontwikkelplan opleiding Fysiotherapie 2010-2013*) en brengt dit in verband met een breed draagvlak voor de wetenschappelijke verantwoording van het vak. Het visitatiepanel beoordeelt deze ontwikkeling positief, juist ook in verband met het bijzonder kenmerk Evidence Based Practice. Tien docenten studeren momenteel voor hun mastergraad. Het visitatiepanel stelt vast dat de verbondenheid met de beroepspraktijk in het *Teamontwikkelplan* een belangrijk speerpunt is en dat de betrokkenheid bij opleiding en beroep ook in de cultuur aanwezig is. Het panel heeft geen verdere explicitering aangetroffen van op de professional community gerichte competenties. De opleiding stelt BIG-registratie als kwaliteitseis voor docenten. Het visitatiepanel raadt aan om, zo veel als mogelijk, ook registratie in het Centraal Kwaliteitsregister voor fysiotherapeuten als kenmerk van docentkwaliteit te vereisen.

Studenten (in de NSE 2010) vinden hun docenten deskundig en inspirerend. Ze zijn tevreden over hun kennis van de beroepspraktijk en hun didactiek. Studenten van Hogeschool Zuyd beoordelen deze aspecten hoger dan gemiddeld bij de andere opleidingen fysiotherapie. Ook in de gesprekken tijdens de visitatie bevestigen de studenten dit beeld.

Docenten krijgen alleen een vaste aanstelling als ze didactisch geschoold zijn. Ze volgen daarvoor de verkorte cursus didactiek van Hogeschool Zuyd: "De vaardige docent". Deze cursus bestaat uit vijf bijeenkomsten van elk twee dagdelen en wordt afgesloten met een lesobservatie door een niet eigen collega. Daarna krijgen nieuwe docenten een collega als interne coach. Opleidingsbreed zijn cursussen gevolgd over onderzoeksmethodologie, Evidence Based Practice en coaching.

De opleiding werkt met gastdocenten en gastexaminatoren uit de praktijk, werkvelddeskundigen als adviseurs voor de blokplanningsgroepen, simulatie- en gastpatiënten en studenten in diverse rollen in het onderwijs. Met de vakgroep Anatomie & Embryologie van de Universiteit Maastricht wordt samengewerkt voor het snijzaalonderwijs. Ook voor het werkveld en externe stagebegeleiders is scholing beschikbaar, onder andere op het gebied van stagebegeleiding, klinimetrie en evidence based werken. Studenten die taken in het onderwijs vervullen worden hiervoor getraind en ondersteund.

Overwegingen

Docenten van de opleiding fysiotherapie beschikken over vakinhoudelijke, onderwijskundige en didactische kwaliteiten. Studenten bevestigen dat zowel in enquête-uitkomsten als in de gesprekken tijdens de visitatie. Aan de deskundigheid van stagebegeleiders en studentassistenten wordt aandacht gegeven door middel van scholing en training. Het visitatiepanel oordeelt positief over het gegeven dat de opleiding toewerkt naar meer mastergeschoolde en gepromoveerde docenten en vindt dit belangrijk voor de profilering van de opleiding op het gebied van Evidence Based Practice.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 10 Kwantiteit van het personeel

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

In het informatiedossier staat vermeld dat voor 612 studenten 23,7 fte aan docenten wordt ingezet. Van deze 23,7 fte wordt 2,2 fte gevormd door gastdocenten en 21,5 fte door 46 docenten. Exclusief gastdocenten levert dit een student-fte-ratio op van 25,8:1, inclusief gastdocenten is dit 23,6:1.

De student-fte-ratio bij de opleiding fysiotherapie Zuyd is gunstig vergeleken met andere opleidingen fysiotherapie. De opleiding bereikt deze ratio door een hoog studierendement (ook beïnvloed door de speciale EPEPE-route), korte studieduur van studiestakers, een relatief lage overhead en een iets hoger collegegeld van 100,-- Euro per student (in het kader van het experiment met de selectie aan de poort). De opleiding geeft in het informatiedossier aan met deze personeelsomvang het programma goed te kunnen realiseren.

Studenten vinden hun docenten goed bereikbaar en zijn daar meer tevreden over dan studenten bij de andere opleidingen fysiotherapie (NSE 2010). De studenten bevestigen dit tijdens de visitatie. Ook al werken hun docenten veelal part-time in de praktijk, via de webmail zijn ze goed bereikbaar voor de studenten.

In het tevredenheidsonderzoek van Integron zijn docenten fysiotherapie met een 7,1 positiever over de werkdruk dan de beide andere opleidingen in de faculteit. Docenten geven tijdens de visitatie aan goed met hun werkdruk om te kunnen gaan, mede doordat dit onderling en met de leden van het kernteam (het managementteam) goed is te bespreken.

De opleiding signaleert zelf in het *Teamontwikkelplan opleiding Fysiotherapie 2010-2013*, dat de werkdruk verder kan verbeteren door een meer bedrijfsmatige aanpak bij projecten en niet primaire onderwijstaken.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat de student-fte-ratio met 23,6:1 gunstiger is dan bij andere opleidingen fysiotherapie. Docenten vinden de werkdruk hanteerbaar en zeker goed bespreekbaar. Studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid van hun docenten, ook al zijn deze zelf werkzaam in de beroepspraktijk. Deze combinatie van resultaten beoordeelt het visitatiepanel als bovengemiddeld.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Voorzieningen

Standaard 11 Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding beschikt over collegezalen en zeven praktijklokalen met hoog/laag-banken, pulley's en bijkomende voorzieningen voor de fysiotherapiepraktijk. Voor grotere beweegtrainingen of patiëntdemonstraties is een gymzaal beschikbaar. Het visitatiepanel vindt deze ruimten van voldoende kwaliteit.

De opleiding werkt samen met de vakgroep Anatomie & Embryologie van de Universiteit Maastricht voor anatomie- en snijzaalfaciliteiten. Bij de eigen opleiding Biometrie wordt gebruik gemaakt van meetopstellingen zoals spiro-ergometrie-apparatuur.

Mede door de vaste weekindeling in jaar 1 en 2 met onderwijsgroepen en vaardighedentraining, is het onderwijs makkelijk in een rooster te plaatsen. De waardering van studenten voor de roosters (in de NSE 2010) valt dan ook op. De studenten van Hogeschool Zuyd geven een veel hogere score dan die van de andere opleidingen fysiotherapie. Voor de zelfstudieplekken (pc's en oefenen) bestaan wel piekmomenten tussen 11.00 en 15.30 uur, maar ook over de zelfstudieplekken zijn de studenten van Hogeschool Zuyd meer tevreden dan gemiddeld bij de collega-opleidingen.

Studenten kunnen alle benodigde onderwijs-, oefen- en AV-materiaal lenen bij het uitleenbureau van de gezamenlijke gezondheidszorgopleidingen. De uitleen betreft vooral incidenteel gebruikte of diefstalgevoelige materialen.

Docenten geven aan dat ze graag meer ruimtes zouden hebben om individuele en vertrouwelijke gesprekken te voeren met studenten.

De opleiding gebruikt Blackboard als digitale leeromgeving. Het visitatiepanel heeft gezien dat Blackboard op een goed gestructureerde manier en toegankelijk is ingericht. In het hele gebouw is draadloos internet aanwezig. Ook is er statistische software en wordt online samenwerken aan onderzoek gefaciliteerd.

Studieresultaten worden in Osiris vastgelegd en zijn te allen tijde toegankelijk voor studenten en docenten.

De examencommissie gebruikt afgeschermdde mappen in Outlook voor het vastleggen van correspondentie met studenten. Deze correspondentie maakt voor studenten deel uit van het persoonlijk digitaal portfolio.

De bibliotheek vervult een bijzondere rol in het onderwijs. Om evidence based te kunnen werken hebben studenten en docenten direct toegang tot wetenschappelijke bronnen. Er zijn abonnementen op verschillende databases, zoals Science Direct van Elsevier, Wiley interscience, Cochrane en PubMed. Studenten en medewerkers kunnen wetenschappelijke literatuur raadplegen via de bibliotheek van de Universiteit Maastricht. Studenten wordt vanaf het eerste jaar geleerd om van de databases gebruik te maken en om verantwoorde zoekopdrachten voor literatuur uit te voeren. De informatiemediairs van de mediatheek ondersteunen het opstellen en uitvoeren van complexe zoekvragen.

Het visitatiepanel heeft bij de beschikbaarheid van wetenschappelijke literatuur en artikelen onduidelijkheden en tegenstrijdigheden vastgesteld. Studenten vertellen dat ze niet over de volledige tekst van wetenschappelijke artikelen kunnen beschikken, omdat dat te hoge kosten met zich meebrengt. Eén student vermeldt dit letterlijk als reden voor het niet opnemen van materiaal in haar afstudeerproject. Ook is voor studenten die het panel heeft gesproken niet voldoende duidelijk wat de universiteit Maastricht op dit gebied heeft te bieden. Volgens de studenten weet de afstudeerbegeleider daar geen oplossing voor te bieden. Docenten en management vermelden dat er wel een budget is om hierin te voorzien, maar dat inderdaad met een eigen bijdrage voorkomen wordt dat studenten zonder echte noodzaak artikelen opvragen. Voor studenten die afstuderen op een opdracht vanuit het lectoraat gelden in elk geval geen financiële drempels.

Evidence based werken wordt ook op een andere manier ondersteund, namelijk door de zelf aangelegde database met meetinstrumenten (www.meetinstrumentenzorg.nl); zowel vragenlijsten als technische meetinstrumenten. De database is een initiatief van de kenniskring bij het lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch zieken en geeft onder andere informatie over de methodologische kwaliteit van de instrumenten. De database wordt ook in het werkveld gebruikt.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat de voorzieningen op het gebied van lesruimtes, Blackboard en Osiris van voldoende kwaliteit zijn. De opleiding heeft meer dan gemiddeld oog voor de toegankelijkheid van wetenschappelijk materiaal (en dit past bij het belang dat zij hechten aan evidence based werken) maar juist op dit gebied bestaan onduidelijkheden voor studenten. Het panel vindt de database meetinstrumenten een mooi en bovengemiddeld initiatief dat ook voor het werkveld van belang is. Alles afwegend acht het panel het goed mogelijk om de toegankelijkheid van wetenschappelijke artikelen snel te verbeteren en dat geeft de doorslag naar een bovengemiddelde waardering voor de materiële voorzieningen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 12 Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De opleiding vindt duidelijkheid in de structuur van het onderwijs belangrijk. Er is een jaarrooster, een blo krooster en een weekrooster. De roosters zijn via Infonet beschikbaar en vergeleken met collega-opleidingen in het land zijn de studenten van fysiotherapie Zuyd hierover opvallend tevreden (NSE 2010). Blackboard en e-mail worden intensief gebruikt om informatie te verspreiden. Alle blokboeken zijn via Blackboard beschikbaar en het visitatiepanel heeft gezien dat Blackboard goed is ingericht.

De studievoortgang wordt bijgehouden in Osiris. Studenten en begeleidende docenten kunnen elk moment de gegevens opvragen. De examencommissie vervult een speciale rol bij de bewaking van de studievoortgang. Zij houden in Excel per jaargroep een beknopt studievoortgangsoverzicht bij en analyseren de voortgang een aantal malen per jaar. Studenten worden zonodig actief geïnformeerd en deze aanpak beperkt zich niet alleen tot een eventueel bindend studieadvies. Studenten waarderen de informatievoorziening over de studievoortgang in hoge mate en meer dan het landelijk gemiddelde bij de andere opleidingen fysiotherapie.

In de opvatting van de opleiding is studieloopbaanbegeleiding vanaf het begin gericht op de ontwikkeling tot professional. Het is de plek waar studenten reflecteren op de voortgang in hun competentieverwerving. De studieloopbaan wordt gezien als onderdeel van de professionele loopbaan. Daarbij zijn de persoonlijke en de professionele ontwikkeling wel te onderscheiden, maar niet te scheiden. Op beide gebieden en in hun wisselwerking wordt de student door de docent, in zijn rol van meer ervaren professional, gecoacht en ondersteund. Om dit proces optimale kansen te geven wordt de studieloopbaanbegeleiding alleen beoordeeld voor zover de student blijkt zichzelf te kunnen beoordelen, dus goed blijkt te kunnen reflecteren op zijn eigen gedrag en leerproces. Veiligheid en vertrouwen zijn voorwaarden voor een goed proces van studieloopbaanbegeleiding en daar past geen beoordelende rol bij van de begeleider. Vertrouwen wordt bevorderd doordat de studieloopbaanbegeleider gedurende het basistraject dezelfde blijft en doordat studenten zelf tijdens de stages en het afstuderen hun begeleider kiezen.

Omdat studieloopbaanbegeleiding een relatief nieuwe docententaak is, is dit een aandachtspunt in de functioneringsgesprekken en kunnen docenten zich hiervoor laten bijscholen.

In jaar 1 van het basistraject is studieloopbaanbegeleiding een vast onderdeel, in jaar 2 is de begeleiding sterker vraaggestuurd. In het begin van stage en afstuderen neemt de intensiteit van de begeleiding dan weer toe. Terugkomdagen tijdens de stage krijgen vervolgens steeds

meer het karakter van intervisiebijeenkomsten met daarnaast intensieve supervisie-gesprekken en stagevoortgangsgesprekken met de stagedocent en de praktijkbegeleider in het werkveld.

Studenten geven in de NSE 2010 een opvallend hoge waardering voor de studieloopbaanbegeleiding en scoren op alle fronten hoger dan het gemiddelde van de andere opleidingen fysiotherapie. In 2009 werd de opleiding beloond met een tweede plaats bij de verkiezing voor de landelijke begeleidingstroofe voor HBO-afstudeerprojecten.

Het visitatiepanel heeft bij de studenten, van zowel het reguliere als het EPEPE-programma, nagevraagd of ze niet te veel door de opleiding bij de hand genomen worden. Dit zou strijdig zijn met de zelfstandigheid die ze als professional moeten ontwikkelen. De studenten hebben het panel weten te overtuigen dat ze bij eventuele bijzondere begeleiding en maatwerkoplossingen toch echt zelf aan zet zijn. Veelal zetten ze zelf de eerste stap door hun studieloopbaanbegeleider op te zoeken. Daarna wordt er in gezamenlijkheid met de student, de studieloopbaanbegeleider en de examencommissie naar een oplossing gezocht. Ook krijgen studenten die eigen ideeën hebben juist veel ruimte om die uit te voeren. De studenten beschrijven hun studieloopbaanbegeleider als de spil in hun contacten binnen de opleiding. De opleiding zelf ziet de coachende rol van de studieloopbaan- en andere begeleiders en de omgang als professionals met meer en minder ervaring als uitwerking van hun community-gedachte.

Door de standaard intensieve begeleiding bij de opleiding, passen studenten met een functiebeperking, met name met dyslexie, en topsporters hier gemakkelijk in.

Als extra of bijzondere begeleiding nodig is, worden studenten naar de decaan of externe begeleiding doorverwezen. Bij de gezondheidszorgopleidingen is daarvoor een extern aangestelde studentenpsycholoog werkzaam. Ook bestaan er trainingen voor faalangst en zelfhandhaving. Deze zijn gestart bij de faculteit Gezondheid en Techniek, maar worden nu hogeschoolbreed aangeboden. De opleiding zelf heeft het project "studenten helpen studenten" gestart, waarbij op maat ondersteuning in het leerproces wordt gegeven.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat studieloopbaanbegeleiding bij de opleiding een belangrijke factor is in de ontwikkeling van student tot professional. De studieloopbaanbegeleider is voor de studenten een intermediair binnen de organisatie en een klankbord en hulpverlener als er studieproblemen zijn. Ook begeleiders in de stage en afstudeerperiode nemen de rol op zich van meer ervaren professional en coach, waaraan studenten zich kunnen spiegelen.

De informatievoorziening over roosters en studievoortgang is transparant voor de studenten en zowel over de studieloopbaanbegeleiding als over de informatievoorziening zijn zij meer dan gemiddeld tevreden.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

Standaard 13 Evaluatie resultaten

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding kiest voor haar kwaliteitszorg het vertrekpunt van continu verbeteren. Evalueren begint voor de opleiding aan de basis: feedback geven en weten te ontvangen maakt deel uit van de ontwikkeling tot kritische professional en is de meest elementaire plan-do-check-act cyclus.

De meer formele verbetercyclus voor het onderwijs is vastgelegd in de *Richtlijnen kwaliteitsborging curriculum, september 2010*:

- Naar aanleiding van de toetsen geven studenten en examinatoren verbeterpunten door aan de blokplanningsgroepen. Bezwaren van studenten lopen eerst via de examencommissie en worden, vertaald naar inhoud, ook doorgegeven aan de blokplanningsgroep.
- Elk blok wordt met een enquête per mail onder studenten geëvalueerd.
- Verbetervoorstellen van examinatoren en studenten, eigen ervaringen tijdens het blok en de schriftelijke enquête zijn input voor het evaluatieverslag van de blokplanningsgroep met daarbij de verbetervoornemens. De verbetervoornemens kunnen het eigen blok betreffen, maar ook de verticale lijn.
- Dit verslag gaat naar de curriculumcommissie, die de voornemens moet bekrachtigen.
- Voornemens met ingrijpende consequenties gaan door naar het kernteam en worden zo nodig in de jaarplanning opgenomen.

Het visitatiepanel heeft een evaluatieverslag bestudeerd en stelt vast dat de inhoud veelomvattend is. Het functioneren van de blokplanningsgroep, het studiemateriaal, de literatuur, de studietaken, de toets komen aan bod en het verslag sluit af met een aantal actiepunten zoals “literatuur updaten” of “betere verwijzing naar bestaande richtlijnen”.

De praktijkstages worden op een andere manier geëvalueerd. Hiervoor wordt een enquête uitgezet onder studenten, stagedocenten en praktijkbegeleiders. Deze enquête is afgeleid van het in 2001 landelijk ontwikkelde meetinstrument *Kwaliteit Beroepsvoorbereidende Periode Paramedische Opleidingen en Bewegingstechnologie*. De uitkomsten uit de stage-evaluatie worden gezien als belangrijke terugkoppeling op het basiscurriculum.

De stagedocenten en de planningsgroep stages interpreteren de uitkomst van de evaluatie en ondernemen zo nodig acties. Dat kan ook betekenen dat een stagerelatie wordt beëindigd. Het visitatiepanel heeft het evaluatieverslag 2009/2010 bestudeerd en stelt mede op grond van het gesprek met de stagecoördinator vast dat hier sprake is van een grondige evaluatie. De kwaliteit van de stageplaats, organisatie en inhoud van de begeleiding en het functioneren van de docentbegeleider komen aan bod en het verslag eindigt met conclusies en aanbevelingen. In 2009/2010 is de conclusie dat het gehanteerde stagemodel een goede stagebegeleiding tot gevolg heeft.

Het visitatiepanel stelt vast dat de blok- en stage-evaluatie inderdaad worden gebruikt om tot verbetering van het onderwijs te komen.

Vanuit hogeschool en faculteit doet de opleiding mee aan een aantal enquêtes:

- De NSE
- De Flycatcher-exitenquête
- De HBO-monitor
- Het medewerkerstevredenheidsonderzoek

De uitkomsten van de NSE en HBO-monitor, en daarmee de tevredenheid van studenten en alumni, zijn voor de opleiding de belangrijkste bewijzen voor de eigen kwaliteit. Ze vormen de voornaamste onderbouwing van de eigen beoordeling in het informatiedossier.

Verder meet de opleiding zich graag aan andere goed presterende opleidingen en ziet bijvoorbeeld juryrapporten van de KNGF-afstudeerprijs en de begeleidingstrofee voor HBO-afstudeerprojecten als bron voor de eigen verbetering.

In activiteitenplannen op deelgebieden, bijvoorbeeld het EPEPE-programma en internationalisering, zijn doelen geformuleerd, maar het visitatiepanel heeft geen overkoepelend beleid aangetroffen dat samenhang in de deelgebieden aanbrengt. De opleiding heeft geen eigen ambities op middellange termijn geformuleerd en geconcretiseerd in streefdoelen en waar passend in streefwaarden. Dit maakt het moeilijk om bereikte resultaten vast te stellen.

Overwegingen

Kwaliteitsverbetering is bij de opleiding toegespitst op inhoud en uitvoering van het onderwijs en de resultaten worden afgemeten aan de tevredenheid van studenten, alumni en werkveld. Op basis van de blok- en stage-evaluatie is een verbetercyclus voor het onderwijs in werking. Het visitatiepanel ervaart het als een gemis dat de opleiding haar eigen ambities niet duidelijk formuleert en vastlegt in overkoepelend beleid. Door die ambities niet te vertalen in doelen met waar mogelijk streefwaarden, is het succes van de opleiding moeilijk vast te stellen. Naar de mening van het visitatiepanel zijn enquête-uitkomsten en alleen of vooral de waardering door studenten en alumni niet voldoende om resultaten te bepalen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 14 Verbetermaatregelen

De uitkomsten van deze evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

Blokevaluaties en de stage-evaluatie leiden tot concrete verbetervoorstellen (zie de voorbeelden bij standaard 13). De opleiding maakt hiermee haar aanpak van continue verbetering van het onderwijs waar. Studenten noemen tijdens de visitatie als voorbeeld van verbetering dat de juist/onjuist toets, waarover zij kritiek formuleerden, in bepaalde blokken nu voor de helft is vervangen door open vragen.

In de NSE 2010 oordelen studenten fysiotherapie van Hogeschool Zuyd structureel hoger dan studenten van de collega-opleidingen en zijn zij ook tevreden over de onderwijs-evaluaties die de opleiding uitvoert, de informatie die zij daarover krijgen en de manier waarop de opleiding de evaluaties gebruikt. Het visitatiepanel houdt hierbij rekening met enige vertekening, vanwege het mogelijk positieve effect van de selectie. De studentenpopulatie bij deze opleiding is naar de mening van het panel niet zomaar te vergelijken met de studenten bij de andere opleidingen.

In de afgelopen jaren is de waardering door studenten in het algemeen toegenomen. In de Keuzegids in de periode 1997 tot 2010 van 6,5 naar 8,6. De opleiding staat bij de laatste vier metingen op de eerste plaats. Ook de visitatieoordelen zijn tussen 1997 en 2005 aanzienlijk verbeterd. De visitatie in 2005 was voor de opleiding succesvol met 19 facetten goed en twee excellent. Docenten vertellen dat na de visitatie in 2005, nog één grote verbetering is doorgevoerd. Deze betreft de inhoud van de taken voor het PGO. Deze zijn nu alle geconstrueerd op basis van het 4C/ID-model en nog sterker dan voorheen gebaseerd op authentieke praktijksituaties. De opleiding kiest er bewust voor nu niet met een curriculumverandering te starten op basis van de visie van het KNGF op de beroeps- en opleidingskolom van september 2009. Deze visie beschrijft een driedeling in de musculoskeletale, de neurologische en de cardiorespiratoire kolom. De opleiding vindt deze biomedische indeling niet passen bij de eigen biopsychosociale benadering.

Overwegingen

De opleiding voert in het onderwijs verbeteringen door op grond van evaluaties en externe beoordelingen. Studenten en docenten kunnen hiervan voorbeelden noemen. Studenten zijn over hun opleiding structureel meer tevreden dan studenten bij andere opleidingen fysiotherapie, hoewel het visitatiepanel hierbij rekening houdt met enige vertekening door de mogelijk positieve invloed van de selectie aan de poort. De tevredenheid over de evaluaties zelf en de terugkoppeling die studenten daarop krijgen, valt ondanks mogelijk enige vertekening, in positieve zin op.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

Onder medewerkers, studenten, alumni en (stage)werkveld worden evaluaties uitgevoerd, maar dit is zeker niet de enige en ook niet de belangrijkste manier waarop deze groepen bij de kwaliteitszorg zijn betrokken.

De opleiding kent een sterk ontwikkelde, informele overleg- en kwaliteitscultuur. Overleg en feedback vloeien daarbij in elkaar over en dit wordt door alle betrokkenen vanzelfsprekend gevonden. In deze cultuur werken management, docenten, studenten en werkveldvertegenwoordigers samen aan het onderwijs en in overleggroepen. Opvallend is de deelname van studenten aan organen en overleggen waar dat niet gebruikelijk is, zoals de blokplanningsgroepen, de examencommissie en het kernteam.

Stagedocenten en de examencommissie vervullen een bijzondere rol in de kwaliteitszorg. Het visitatiepanel heeft dit aan de hand van de gesprekken en de solide stage-evaluatie vastgesteld. Juist waar het mis kan gaan, bij stage-uitval of studievertraging worden eventuele knelpunten in het curriculum zichtbaar en kunnen verbeteringen worden doorgevoerd.

Het contact tussen werkveld en opleiding is op verschillende manieren intensief: docenten zijn zelf praktiserend fysiotherapeut, gastdocenten en gastexaminatoren zijn bij het onderwijs betrokken. Daarbij is het verschil tussen werkveld en alumni graduueel. Veel afgestudeerden vinden werk in de regio. De opleiding organiseert samen met de Universiteit Maastricht en het RGF Maasvallei een jaarlijks congres "Onderzoek in Beweging". Dit congres trekt zo'n 450 deelnemers en wordt door velen ook als een reünie ervaren.

Pas afgestudeerden en ouderejaars studenten vervullen actieve rollen in het onderwijs. De pas afgestudeerden houden voordrachten voor de derdejaars over hun afstudeerproject, vierdejaars geven voorlichting aan derdejaars over de stage en presenteren op het afstudeercongres hun afstudeerproject aan opdrachtgevers en werkveld, docenten en jongerejaars studenten. "Studenten helpen studenten", een project dat door studenten zelf is bedacht. Er loopt een pilot waarbij derdejaars studenten als simulatiepatiënt worden ingezet bij eerstejaars. Dat is bijzonder leerzaam voor beide groepen.

Naast deze op inhoud en contact gerichte activiteiten, kent de opleiding ook een aantal formele overlegvormen, waar studenten en docenten in participeren:

- Het kernteamoverleg, hier doen ook studenten aan mee. Het kernteam bestaat uit de faculteitsdirecteur en een aantal docenten en functioneert als managementteam. Hier worden beslissingen genomen die de organisatie betreffen.
- De curriculumcommissie. Deze commissie wordt gevormd door docenten en samen met de blokplanningsgroepen worden hier de beslissingen genomen over de onderwijsinhoud. De curriculumcommissie heeft een sterke verbinding met de examencommissie.
- De blokplanningsgroep, waar ook studenten aan deelnemen.

- De examencommissie. Hiervan maken leden van het kernteam geen deel uit, maar de faculteitsdirecteur en een student zijn adviserend lid. Deze student is alleen aanwezig bij het algemene gedeelte van de vergaderingen en niet bij de bespreking van verzoeken van studenten.
- De refereerbijeenkomsten. Dit zijn er zes tot acht per jaar. Hier hebben alle docenten invloed op inhoudelijke thema's die het onderwijs aangaan.
- De werkveldcommissie. Deze bestaat uit 11 leden, komt ongeveer vijf maal per jaar bijeen en wordt ondersteund door een secretaresse van de opleiding. De werkveldcommissie ziet zichzelf vooral als klankbord voor de opleiding. Inbreng vanuit het werkveld vindt ook op allerlei andere manieren plaats.
- De opleidingsvereniging Nervositas met verschillende commissies die buiten het programma om activiteiten organiseren, zoals het introductiefeest en een skireis, waar zowel studenten als docenten aan deelnemen.

Het visitatiepanel stelt vast dat met deze gevarieerde contacten tussen studenten, alumni, docenten en werkveld, de opleiding vorm geeft aan een community-gedachte. Het panel ziet een brede aandacht voor kwaliteit van het onderwijs en een brede en intensieve betrokkenheid van verschillende partijen bij de kwaliteit van de opleiding. Het panel ziet ook nadelen aan deze sterk informele cultuur die vooral is gebaseerd op overleg en consensus. De rechten en plichten van studenten zijn naar de mening van het visitatiepanel niet transparant vastgelegd in drie verschillende documenten (*Studiegids opleiding Fysiotherapie 2010-2011*, *Opleidingsregels opleiding Fysiotherapie 2010-2011*, *Onderwijs- & Examenregeling 2010-2011 opleiding Fysiotherapie*).

De opleiding hecht minder waarde aan de formele organen voor invloed en inspraak dan aan de informele kwaliteitscultuur. Zo zijn de taken die bij een opleidingscommissie horen belegd bij de examen- en de curriculumcommissie en staat in de documenten dat de opleidingscommissie samenvalt met de opleidingsvereniging Nervositas. Studenten geven tijdens de visitatie aan geen weet te hebben van de formele medezeggenschapsstructuur. Ze voelen zich wel vrij om bij voorbeeld door middel van een handtekeningenactie problemen aan te kaarten bij docenten of het management. Ook de decaan wordt door hen genoemd als problemen op opleidingsniveau niet opgelost zouden worden. De opleiding geeft aan met ingang van 2011-2012 een formele opleidingscommissie in het leven te roepen.

Docenten in de examencommissie voelen zich onafhankelijk in hun beslissingen, maar het adviseurschap van de faculteitsdirecteur bij de examencommissie is niet in lijn met de adviezen hierover van de HBO-raad. De opleiding geeft aan studenten bij individuele beslissingen wel altijd te wijzen op de mogelijkheid om beroep aan te tekenen.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat docenten, studenten, alumni en werkveld op brede en diverse manieren zijn betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. De kwaliteitszorg is geborgd in een sterk informele cultuur, gebaseerd op overleg en consensus. Het visitatiepanel is onder de indruk van de verschillende vormen van samenwerking die daardoor ontstaan in en rondom het onderwijs en met studenten als deelnemers. Het panel ziet als belangrijk risico dat formele structuren uit het oog worden verloren en raadt de opleiding aan dichter bij de whw te blijven waar het de samenstelling van commissies betreft. Dit waarborgt de rechten van

studenten mocht er wel een probleem ontstaan. Ondanks deze kanttekeningen en de aanbevelingen vindt het panel dat de opleiding wat betreft de daadwerkelijke betrokkenheid van stakeholders bij het onderwijs boven het gemiddelde uitstijgt.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De blokken in het basistraject worden steeds op dezelfde manier afgesloten met de volgende toetsen:

- Blokvaardigheidentoets, de vaardigheden moeten bij de trainingen afgetekend worden en zijn voorwaarde voor deelname aan de competentietoets.
- Competentietoets, gericht op klinisch redeneren en methodisch handelen bij een simulatiepatiënt.
- Curriculumvaardigheidentoets, waarbij steekproefgewijs vaardigheden uit voorgaande blokken worden getoetst.
- Theorietoets, meestal in de vorm van juist/onjuistvragen, maar om beter aan te sluiten bij de leerdoelen worden nu ook open vragen ingezet. De relatieve cesuur voor de theorietoetsen ligt bij de gemiddelde groepsscore minus 1x de standaardmeetfout
- Kleine projecten of buitenschoolse opdrachten.
- Beroepshouding en inzet, wordt door de tutor en de vaardighedentrainer gezamenlijk beoordeeld.
- Studieloopbaanbegeleiding, de beoordeling gaat over het reflecteren en het zich coachbaar opstellen.
- Aanwezigheid, 100 procent.

Het panel stelt vast dat de gekozen toetsvormen geschikt zijn om kennis, vaardigheden en attitudes vast te stellen. De oordelen over de competenties van de studenten zijn gebaseerd op verschillende bewijzen.

De studenten krijgen de studiepunten voor het hele blok pas toegekend als alle onderdelen voldoende zijn. In de eerste drie blokken van de propedeuse wordt ook halverwege getoetst en krijgen studenten dan een deel van de punten toegekend. Dit wordt gedaan om het regelmatig studeren aan te leren en te belonen.

De afspraken over toetsen zijn vastgelegd in de *Richtlijnen toetsing 2010-2011*.

Het toetssysteem lijkt in eerste instantie streng: 100 procent aanwezigheid, punten-toekenning per blok. In de praktijk worden er veel individuele herstelmogelijkheden geboden. Tutoren en vaardigheidstrainers mogen de redelijkheid van minder dan 100 procent aanwezigheid beoordelen. Onvoldoende beroepshouding en inzet kunnen met activiteiten bij de studieloopbaanbegeleiding gecompenseerd worden. Individuele herkansen voor de theorietoets zijn meestal mondeling. Het visitatiepanel stelt in de gesprekken vast dat de examencommissie een uitgebreide rol heeft bij de bewaking van de toetskwaliteit en de toestemming voor uitzonderingen. Het panel heeft geen aanwijzingen dat het afstudeerniveau niet zou zijn geborgd, maar wil blijvend aandacht vragen voor het bewaken van het niveau als veel individuele herstelmogelijkheden mogelijk zijn.

De opleiding besteedt op verschillende manieren aandacht aan de validiteit en betrouwbaarheid van toetsen. Toetsen worden binnen de blokplanningsgroep in onderling overleg ontworpen. Studentassistenten kijken met docenten mee bij de beoordeling van vaardigheden. Voor de stages en vaardigheidstoetsen zijn de beoordelingscriteria transparant. Op de theorietoets wordt een itemanalyse toegepast. Vaardigheden, competenties, projecten en activiteiten worden aan de hand van formulieren met criteria beoordeeld. Voor projecten en activiteiten zijn dat relatief veel vormcriteria en vindt de beoordeling vaak per groep plaats. Studenten vertellen dat ze vanaf jaar 1 geoefend worden in peerassessment, zodat individuele verschillen in de groep wel worden benoemd. Ze signaleren vooral bij het toetsen van vaardigheden verschillen tussen docenten. De ene docent benadrukt meer het klinisch redeneren, de ander meer de uitvoering van de vaardigheid op zich.

Studenten vinden dat hun toetsen en de beoordeling goed aansluiten bij de inhoud van de opleiding en dat de beoordelingscriteria duidelijk zijn (NSE 2010). Zij oordelen hierover positiever dan gemiddeld bij de andere opleidingen fysiotherapie. Over de juist/onjuistvragen zijn docenten en studenten niet zo tevreden, maar daar bestaat recent aandacht voor en wordt bij een aantal blokken al verandering in aangebracht. De blokplanningsgroep kan beslissen om een gedeelte van de theorietoets in de vorm van open vragen af te nemen. Studenten weten van te voren goed waarop ze getoetst worden en zijn ook te spreken over de feedback die ze krijgen over de resultaten. Studenten ondervinden relatief vaak in de stages problemen bij het aspect beroepshouding en inzet. De opleiding ziet het als een verbeterpunt om hierop strenger te beoordelen.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties of de zeven competenties van het opleidingsprofiel worden zowel bij de stages als het afstudeerproject beoordeeld. Stages en afstuderen samen bepalen dus niveau 3, het bachelorniveau. Bij de stages gaat het vooral om de competenties die horen bij de rollen van hulpverlener en manager. Het afstudeerproject is gericht op de rol van beroepsontwikkelaar en dan met name op de competentie onderzoeken.

Stages

De stages worden in omvang en locatie volgens de wet BIG uitgevoerd: 63 EC / 1764 uur en op drie locaties, die in elk geval een intra- en extramurale setting vertegenwoordigen.

De opleiding selecteert stage-adressen aan de hand van een lijst met kwaliteitscriteria (*Evaluatieverslag stage 2009/2010*). Zo moeten er genoeg patiënten zijn, moet de materiële uitrusting voldoende zijn en moet er tenminste elke week een begeleidingsgesprek gevoerd worden. De werkveldcommissie is bij het opstellen van deze criteria betrokken geweest. De opleiding neemt de kwaliteit van de stageplaatsen zo serieus dat zij hierop haar instroomcapaciteit baseert. De EPEPE-studenten lopen stage in Duitsland en de Duitse partners zijn mede verantwoordelijk voor de selectie van stage-adressen. Stagebegeleiders daar zijn in de gelegenheid gesteld om met de “Begleiterskurs” (zie bij standaard 2) zelf het Nederlandse bachelorniveau te realiseren.

De stages worden beoordeeld door de praktijkbegeleider en de stagedocent heeft de eindverantwoordelijkheid. Er wordt een uitgebreide set van beoordelingsformulieren gebruikt. De student wordt beoordeeld op criteria die zijn vervat onder de volgende kopjes:

- Beroepshouding
- Methodisch-technisch handelen
- Voorlichting en preventie
- Administratie en beheer
- Organisatie en kwaliteitszorg

De criteria hangen samen met de competenties screenen, diagnosticeren, plannen, therapeutisch handelen, preventief handelen, organiseren en ondernemen. Ze worden op een zevenpuntsschaal beoordeeld en door een koppeling van deze schaal aan punten is het mogelijk om met een getalswaarde aan te geven in welke mate de student aan de competenties van de fysiotherapeut als hulpverlener en als manager voldoet. De cesuur voor een voldoende loopt in de drie stages op van 60 procent, via 80 naar 90 procent. Het visitatiepanel heeft gezien dat deze beoordeling serieus wordt toegepast en is ervan overtuigd dat studenten met hun stages de bedoelde competenties realiseren. Het panel is van mening dat de stages met hun inhoud, organisatie en grondige evaluatie (zie bij standaard 13) een belangrijke pijler zijn voor de kwaliteit van de opleiding. Stagebegeleiders en werkveldvertegenwoordigers met wie het panel heeft gesproken vertellen dat studenten van hogeschool Zuyd zich als hulpverlener onderscheiden door beter klinisch redeneren en een meer kritische beroepshouding.

Afstudeerproject

Het afstudeerproject omvat 23 EC en richt zich op het realiseren van de rol van beroepsontwikkelaar. Het afstudeerproject wordt in twee- of drietalen uitgevoerd en de opleiding ziet dit als meerwaarde ten opzichte van individueel werken. Afstudeerprojecten komen voort uit vragen van het werkveld, van de opleiding of van de student zelf en worden in een aantal gevallen in samenwerking met de lectoraten uitgevoerd. De opleiding adviseert de studenten om het onderwerp te kiezen binnen een aantal speerpunten:

- Meetinstrumenten
- Bewegingsgerelateerd onderzoek
- Pijn
- Evidence Based Practice en de implementatie van richtlijnen
- Bewegingsprogramma's

Bij het afstudeerproject zijn verschillende soorten onderzoek mogelijk, zoals een literatuurstudie, inventariserend onderzoek of het valideren van een (nieuw) meetinstrument. Het afstudeerproject wordt beoordeeld door een eerste en tweede beoordelaar. Het afstuderen wordt ondersteund met een blokboek. Het visitatiepanel vindt dit van goede kwaliteit. Het blokboek bevat goede adviezen en checklists voor bijvoorbeeld projectmatig werken, systematisch literatuuronderzoek en toegepast onderzoek. Het blokboek verwijst ook uitgebreid naar literatuur over onder andere onderzoeksmethodologie, Evidence Based Practice en dataverzameling en -verwerking.

Het afstudeerproject wordt in drie fasen beoordeeld en afgerond met een presentatie, die geen verandering meer kan brengen in het cijfer (*Afstuderen september 2009, visie en werkwijze*). In fase 1 wordt door de afstudeerbegeleider beoordeeld of de vraagstelling in principe is te beantwoorden. Aan het eind van fase 2 worden de inleiding en methode, inclusief de literatuurlijst, door zowel de afstudeerbegeleider als de tweede beoordelaar beoordeeld. De afstudeerbegeleider beoordeelt dan ook het groepsproces. Onvoldoendes bij fase 1 of 2 leiden mogelijk tot verlenging van het afstudeertraject, omdat de groep dan niet met de uitwerking mag beginnen. Bij fase 3 wordt het schriftelijke eindproduct van het project beoordeeld waar soms ook een beroepsproduct bij hoort, zoals een voorlichtingsbrochure of Cd-rom met oefeningen. Het eindproduct wordt door de begeleider en een tweede beoordelaar beoordeeld. De begeleider beoordeelt ook het proces. Fase 1 en 2 worden beoordeeld in termen van voldaan of niet voldaan. De beoordeling van Fase 3 is een cijfer waarbij het onderscheid tussen een 7, 8 of 9 wordt bepaald door de kwalificaties

- een goede of zeer goede scriptie
- hard of zelfstandig werken
- goed kunnen reflecteren
- de stof beheersen of innovatief zijn.

Een 6 betekent gehaald zonder bijzondere kwalificaties. De score 10 kan niet behaald worden.

Voor elk van de drie fasen worden beoordelingsformulieren gebruikt met criteria die gezamenlijk een goede vertaling zijn van de competentie onderzoeken. Een aantal voorbeelden: er wordt gelet op de juiste keuze van literatuur en onderzoeksstrategie, de probleemstelling moet helder zijn geformuleerd en de fysiotherapeutische relevantie moet duidelijk zijn, de diepgang van de achtergrondinformatie en het eigen standpunt ten opzichte van de vraagstelling worden beoordeeld. Alleen in twijfelgevallen wordt gebruik gemaakt van een 360-graden feedback formulier om individuele verschillen in de groep zichtbaar te maken.

Het visitatiepanel heeft de rapportage over 14 afstudeerprojecten bestudeerd. Vier daarvan, met drie maal een 8 en één maal een 7, waren door de opleiding geselecteerd. Het visitatiepanel heeft zelf uit een overzichtslijst van afgestudeerden 2009 en 2010 tien andere afstudeerwerken geselecteerd. De totale steekproef was gespreid over de cijfers 6, 7, 8 en 9, met bijzondere aandacht voor vijf met een 6 beoordeelde projecten. De steekproef bevatte rapporten uit 2009 en 2010, van studenten uit het Nederlandse en uit het EPEPE-programma en gaf zicht op verschillende typen onderzoek.

Het panel stelt vast dat bij alle afstudeerprojecten het basisniveau voor een bachelor wordt gerealiseerd. De onderwerpen van de afstudeerprojecten zijn relevant voor de fysiotherapiepraktijk. Enkele voorbeelden: gezonde beweeg- en eetpatronen, fysiotherapeutische revalidatie bij neurologische aandoeningen, beweegprogramma's voor ouderen, validatie van onderzoeksmethoden en vragenlijsten. De rapporten zijn goed gestructureerd en laten een logisch verband zien tussen de probleemstelling en de beantwoording daarvan. Over het algemeen gebruiken studenten voldoende en de goede literatuur om hun onderzoek te onderbouwen, maar er is ruimte voor verbetering, vooral bij de Duitstalige afstudeerprojecten.

Het panel heeft in eerste instantie, juist vanwege het bijzondere kenmerk Evidence Based Practice, extra kritisch naar de afstudeerprojecten gekeken en maakt dan de volgende opmerkingen:

- Bij één afstudeerproject, met als onderwerp mentale training, is de relevantie voor de fysiotherapie niet goed aangegeven.
- In een ander project wordt ten onrechte de term longitudinaal onderzoek gebruikt.
- De bij standaard 11 genoemde onduidelijkheden over de verkrijgbaarheid van volledige wetenschappelijke artikelen heeft bij een project geleid tot een beperking van de onderbouwing.
- Bij een project dat met een 9 was beoordeeld, werd niet zichtbaar waarin het innovatieve karakter zat (terwijl dat volgens de beoordelingscriteria een voorwaarde is om een 9 te krijgen). Het visitatiepanel vindt dit afstudeerproject overgewaardeerd.
- De EPEPE-studenten komen tot minder diepgaande projecten dan de studenten uit het Nederlandse programma. Zij gebruiken minder literatuur voor de onderbouwing van hun project en die literatuur is overwegend Duitstalig.

Gemeten aan wat je van een reguliere bacheloropleiding mag verwachten, vindt het panel de afstudeerprojecten van een bovengemiddeld niveau, vanwege de goede structuur, consequente opbouw die past bij toegepast onderzoek en de diepgang waarmee de probleemstelling wordt onderzocht. De kwaliteit van de afstudeerprojecten wordt ook aangetoond doordat studenten afstudeerprijzen winnen. Sinds 2000 hebben Heerlense studenten acht van de elf keer de top 3 behaald en daarvan vijf keer een eerste plaats.

Wat betreft de beoordelingssystematiek bij de afstudeerprojecten:

- Het panel heeft geen enkel onderscheid in beoordeling aangetroffen tussen individuele studenten bij de gezamenlijk uitgevoerde afstudeerprojecten. Het panel is van mening dat individuele bijdragen aan het gezamenlijke project zichtbaar zouden moeten zijn en dat dit tot uitdrukking zou moeten kunnen komen in een verschillende waardering. De 360-graden feedback is hiervoor volgens het panel een goed hulpmiddel, dat dan ook niet alleen bij twijfel toegepast zou moeten worden. Een bredere beoordelingsschaal dan de opleiding nu hanteert, kan helpen om individuele verschillen tot uitdrukking te laten komen.
- Beoordelingsformulieren zijn voor een groot deel niet ondertekend, of niet door beide beoordelaars ondertekend. Het panel vertrouwt op de kwaliteitsbewaking door de examencommissie, maar vindt toch dat de administratieve verwerking in orde moet zijn.

Overwegingen

Het visitatiepanel is van mening dat de opleiding een goed systeem van toetsing in werking heeft. De competentietoetsen en de curriculumvaardigheidstoetsen vindt het panel waardevol. Docenten zijn met elkaar in overleg over zowel de constructie als de beoordeling van toetsen. Het panel vindt de stages, met de bijbehorende beoordelingscriteria en de zorgvuldige beoordeling daarvan, een belangrijke pijler in de kwaliteit van de opleiding. Het systeem dat de opleiding daarbij hanteert vindt het visitatiepanel bovengemiddeld. Het werkveld herkent de meer dan gemiddeld kritische beroepshouding van de studenten. De stages dragen in belangrijke mate bij aan de aantoonbaarheid van het bachelorniveau bij afstuderen. Ook de afstudeerprojecten zijn naar de mening van het panel gemiddeld gesproken van goede kwaliteit en in alle gevallen tonen zij het bachelorniveau aan. Zij staan in herkenbare verbinding met de competentie onderzoeken, die hoort bij de rol van beroepsontwikkelaar. Ondanks deze positieve beoordeling ziet het panel kansen voor verbetering door bij het afstudeerproject het evidence based werken nog meer te versterken, structureel aandacht te hebben voor individueel beoordelen en de eigen beoordelingssystematiek consequenter toe te passen en administratief te borgen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Bijzondere kenmerken

De vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum

Het bijzondere kenmerk is onderscheidend voor de instelling of opleiding in relatie tot relevante instellingen of opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs.

Bevindingen

Overwegingen

Conclusie

Zie het NQA rapport van 2011.

De gevolgen van het bijzondere kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het desbetreffende beoordelingskader.

Bevindingen

Overwegingen

Conclusie

Zie het NQA rapport van 2011.

Eindoordeel in het NQA-rapport van 2011:

Voor de opleiding fysiotherapie zijn alle facetten tenminste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp “Bijzonder kenmerk” positief.

De wijze waarop de opleiding een professional community realiseert

Het bijzondere kenmerk is onderscheidend voor de instelling of opleiding in relatie tot relevante instellingen of opleidingen in het Nederlandse hoger onderwijs.

Bevindingen

Voorafgaand aan de visitatie heeft het panel samen met de opleiding vastgesteld dat de professional community tot uitdrukking komt bij de standaarden 1, 2, 4, 5, 6, 9, 12, 15 en 16. Ook is een specifiek beoordelingskader opgesteld (zie bijlage 6).

In het informatiedossier onderbouwt de opleiding de onderscheidende werking van het kenmerk professional community voor een groot deel met tevredenheidsscores in de NSE, de HBO-Monitor en de Keuzegids, deze zijn hoger dan bij de andere opleidingen fysiotherapie in het land. De opleiding noemt ook de hoge rendementcijfers en de belangstelling vanuit andere hogescholen. Wat betreft het studierendement kan de opleiding zich feitelijk met anderen vergelijken en zij steekt daarmee gunstig af.

De opleiding spreekt in het informatiedossier over “aanwijzingen voor een hoger afstudeerniveau” als onderscheiding ten opzichte van andere opleidingen fysiotherapie, maar geeft daar geen verdere uitwerking aan.

Het onderwerp professional community is tijdens de visitatie besproken met het management, docenten, studenten en werkveldvertegenwoordigers. Betrokkenheid en samenwerking tussen studenten en docenten zijn de kernbegrippen die dan worden genoemd en de bevestiging door studenten daarvan is voor de opleiding het belangrijkste bewijs van welslagen. Tijdens de visitatie heeft het panel niet helder gekregen hoe het begrip professional community is gekoppeld aan de eindkwalificaties en aan een meerwaarde bij het afstudeerniveau van de studenten.

Overwegingen

Het panel komt allereerst tot de conclusie dat de criteria uit het geformuleerde beoordelingskader maar in beperkte mate tijdens de visitatie worden genoemd. Samenwerking, betrokkenheid en studentwaardering vormen de rode lijn in de gesprekken. Bijzondere kwalificaties die van betekenis zijn voor het beroep worden niet benoemd (standaard 1 en 16). Het panel twijfelt daardoor aan de term “professional” in professional community. Concrete kenmerken, die wel in het beoordelingskader staan, zoals meer contacturen en een beter studierendement worden in de gesprekken niet in verband gebracht met de professional community. Dit versterkt bij het panel de twijfel of in het vooraf afgesproken kader de goede definitie is gehanteerd. Het panel vindt de onderbouwing die voor een groot deel is gebaseerd op studenttevredenheid, op zichzelf niet voldoende om daarmee het bijzonder kenmerk aan te tonen. Het visitatiepanel constateert hierbij dat het

lastig is om deze resultaten toe te schrijven aan wat de opleiding een professional community noemt. Alle studenten zijn geselecteerd en dat kan mogelijk de scores in positieve zin beïnvloeden. Deze studenten vormen een andere populatie dan bij de overige opleidingen fysiotherapie.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **onbeoordeelbaar**.

De gevolgen van het bijzondere kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het desbetreffende beoordelingskader.

Bevindingen

Ondanks de genoemde twijfels over de juiste definitie en concretisering van de professional community hanteert het visitatiepanel het afgesproken beoordelingskader als maatstaf en stelt vast dat:

- De opleiding de landelijk geformuleerde beroepscompetenties geheel overneemt en deze niet specifiek uitwerkt en concretiseert voor de professional community (standaard 1).
- Door het ontbreken van specifiek uitgewerkte eindkwalificaties het niet mogelijk is te toetsen of het programma daar op een bijzondere manier in voorziet (standaard 2). Het programma waarborgt wel op een goede manier de ontwikkeling van vaardigheden voor de beroepspraktijk.
- Het opleidingsconcept, gebaseerd op het PGO, het werken in een community ondersteunt (standaard 4).
- Er intensief contact is tussen studenten en docenten en dat de student-fte-ratio met 23,6:1 gunstig is. Intensief onderwijs in de vorm van meer contacturen dan bij andere opleidingen kan het panel op grond van de verstrekte informatie niet vaststellen (standaard 4 en 10).
- De opleiding er in slaagt gemotiveerde studenten te selecteren. Motivatie en sociale vaardigheid lijken de belangrijkste selectiecriteria. Het panel heeft niet voldoende bewijs dat er meer getalenteerde studenten worden geselecteerd dan bij andere opleidingen fysiotherapie (standaard 5).
- Studenten intensief en meer dan gebruikelijk samenwerken met docenten en zich in de gesprekken tijdens de visitatie sterk op elkaar en de docenten betrokken tonen (standaard 4, 12, 15).
- Studenten zich met de docenten betrokken voelen op het beroep van fysiotherapeut (standaard 2 en 4).
- De docenten zich tijdens de visitatie ook sterk betrokken tonen op de studenten, maar vertaling in specifiek competentie management, anders dan verbondenheid met de fysiotherapeutische praktijk, voor het realiseren van een professional community binnen het personeelsbeleid ontbreekt (standaard 9 en 12).
- De opleiding een goed studierendement na vijf jaar realiseert (standaard 6).
- Afgestudeerden weliswaar positief zijn over de aansluiting op de arbeidsmarkt, maar niet duidelijk is wat door het studeren in een community hun meerwaarde is voor de professie (standaard 16).

Overwegingen

Vooral door het ontbreken van een concrete uitwerking van de eindkwalificaties, toegespitst op wat de professional community toevoegt voor het functioneren van de latere professional, is het niet mogelijk om de uitwerking in het programma en in het afstudeerniveau te toetsen. Afgestudeerden hebben naar de mening van het visitatiepanel een goed niveau, maar het is waarschijnlijker dat het consequent trainen in evidence based werken daaraan ten grondslag ligt, dan het werken in een community.

Het visitatiepanel heeft zich tijdens de visitatie in toenemende mate afgevraagd of de term professional community wel weergeeft wat bedoeld wordt. Naar de mening van het panel is eerder sprake van een community waarin het leren en de ontwikkeling van studenten vorm krijgt. Daarbij is naar de waarneming van het panel inderdaad sprake van een intensieve mate van samenwerking en betrokkenheid tussen studenten en docenten en dat stemt ook meer overeen met wat in de gesprekken tijdens de visitatie naar voren komt.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **onbeoordeelbaar**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed
<i>Standaard 2 Oriëntatie van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 3 Inhoud van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 4 Vormgeving van het programma</i>	Excellent
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Goed
<i>Standaard 6 Studeerbaarheid</i>	Excellent
<i>Standaard 7 Duur</i>	Voldoende
<i>Standaard 8 Personeelsbeleid</i>	Voldoende
<i>Standaard 9 Kwaliteit van het personeel</i>	Voldoende
<i>Standaard 10 Kwantiteit van het personeel</i>	Goed
<i>Standaard 11 Materiële voorzieningen</i>	Goed
<i>Standaard 12 Studiebegeleiding</i>	Goed
<i>Standaard 13 Evaluatie resultaten</i>	Voldoende
<i>Standaard 14 Verbetermaatregelen</i>	Goed
<i>Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg</i>	Goed
<i>Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed

Overwegingen

Weging van de oordelen op de drie standaarden op basis van de motivering bij de standaarden en volgens de beslisregels van NVAO:

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval onvoldoende indien standaard 16 als onvoldoende beoordeeld wordt.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen voldoende zijn indien tenminste de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 als voldoende worden beoordeeld.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen goed zijn indien tenminste de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 als goed worden beoordeeld.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen excellent zijn indien tenminste de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 als excellent worden beoordeeld.

Conclusie

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Het visitatiepanel is van mening dat de opleiding met de databank Maius een goed instrument in handen heeft om de dekking van de zeven competenties in het onderwijsprogramma te garanderen. De opleiding heeft zelf al het voornemen om het systeem, dat nu voor het basistraject is gevuld, verder te completeren en uit te breiden naar toetsvragen en -opdrachten. Het visitatiepanel wil daar de uitbreiding naar het EPEPE-programma aan toevoegen en raadt de opleiding aan de inhoud niet alleen te koppelen aan het National Transcript, maar ook aan de competenties voor de beginnend fysiotherapeut. Het verdient aanbeveling om over de beoogde beroepscompetenties helder te communiceren met de stakeholders en deze niet te verwarren met de beroepsrollen. Het visitatiepanel is van mening dat studenten, die niet beschikken over de informatie in Maius, in een onderwijs- en examenregeling op een meer transparante manier over de beroepscompetenties en de uitwerking daarvan in het opleidingsprogramma, geïnformeerd kunnen worden.

Het visitatiepanel is van mening dat de opleiding haar personeelsbeleid kan versterken door expliciet competentie management gericht op het bijzondere kenmerk Evidence Based Practice en de community-aanpak die de opleiding centraal stelt. Ook adviseert het panel om voor de kwaliteit van docenten niet alleen de BIG-registratie als uitgangspunt te nemen, maar, zo veel als mogelijk, ook het Centraal Kwaliteitsregister voor fysiotherapeuten. Door de bijzondere kenmerken van de opleiding explicieter te vertalen in het personeelsbeleid, zal de opleiding de kwaliteit van haar docenten beter kunnen aantonen.

Het visitatiepanel adviseert de opleiding om het bijzondere kenmerk professional community te heroverwegen en eventueel opnieuw en anders te definiëren. Het panel heeft zonder meer vastgesteld dat studenten en docenten op een intensieve manier samenwerken en op elkaar en op het beroep van fysiotherapeut zijn betrokken. Hierbij denkt het panel echter eerder aan een community waarin het leren van studenten plaatsvindt, dan dat een relatie met de “professie” aantoonbaar is, wat de term professional community en de nu gegeven definitie wel oproept.

Het visitatiepanel adviseert de opleiding om tegenover de sterk informele kwaliteitscultuur, die volgens het panel van grote waarde is, vorm te geven aan de meer formele componenten van kwaliteitszorg. Dit betekent volgens het panel dat de opleiding vanuit haar eigen kracht haar ambities duidelijker moet formuleren in overall beleid, gekoppeld aan toetsbare doelen. Beleid en activiteiten op deelgebieden kunnen dan aantoonbaar met die ambities in verband worden gebracht. Dit zal er toe bijdragen dat profilering met bijzondere kenmerken beter aantoonbaar wordt. Naar de mening van het visitatiepanel baseert de opleiding nu haar kwaliteit te veel voornamelijk op tevredenheid van studenten, alumni en werkveld. In het kader van een meer formele benadering van kwaliteitszorg past volgens het visitatiepanel ook dat de opleiding wat betreft de opleidings- en examencommissie dichter bij de whw zou moeten blijven.

Wat betreft de vormgeving en integratie van Evidence Based Practice in het curriculum adviseert het visitatiepanel de opleiding om dit sterker dan nu door te trekken naar het afstudeerproject en daarmee naar de rol van fysiotherapeut als beroepsontwikkelaar. De opleiding profileert zich onder andere met de database meetinstrumenten. De voorbeeldfunctie voor het werkveld kan verder worden versterkt door een steviger wetenschappelijke onderbouwing bij de afstudeerprojecten. Misverstanden over het beschikbaar zijn van volledige wetenschappelijke artikelen of over de mogelijkheden die de Universiteit Maastricht biedt zouden dan niet mogen bestaan. Het visitatiepanel vraagt extra aandacht voor de afstudeerprojecten van de EPEPE-studenten, waarbij sterker dan nu kan worden gesteund op internationale wetenschappelijke literatuur. Wat betreft de beoordeling van alle afstudeerprojecten, adviseert het panel om individuele bijdragen van studenten aan de gezamenlijk uitgevoerde projecten structureel zichtbaar te maken en te beoordelen.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

De eindkwalificaties van de opleiding tot Fysiotherapeut van Hogeschool Zuyd bestaan uit zeven competenties, waarmee drie beroepsrollen vervuld worden:

1. De fysiotherapeut als hulpverlener
 - a. Screenen, diagnosticeren, plannen
 - b. Therapeutisch handelen
 - c. Preventief handelen
2. De fysiotherapeut als manager
 - d. Organiseren
 - e. Ondernemen
3. De fysiotherapeut als beroepsontwikkelaar
 - f. Onderzoeken
 - g. Innoveren

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Blok 1.1

De student wordt wegwijs gemaakt in het onderwijsmodel en de onderwijsorganisatie.

Daarbij wordt extra getraind in de studievaardigheden die voor het (PGO)-onderwijs van belang zijn. Verder wordt de student wegwijs gemaakt en gecoacht in die vaardigheden die nodig zijn in zijn ontwikkeling tot professioneel beroepsbeoefenaar.

Inhoudelijk staat de fysiotherapeut als preventieve hulpverlener centraal. Hij heeft zijn oog op de gezond functionerende / bewegende mens waarbij gezondheidsbevorderende en gezondheidsbedreigende factoren aan bod komen. Bewustmaking over eigen gezondheid en gedrag wordt hierbij benadrukt en het belang van (gezond) bewegend functioneren. In het werkveld wordt kennis genomen van aldaar toegepaste strategieën ter preventie van dreigende verstoring van de gezondheid. (buitenschoolse leerperiode 1)

Een fysiotherapeut is meer dan preventiewerker. Hij onderneemt ook acties om zijn beroep te ontwikkelen. In dit blok wordt een start gemaakt met zijn persoonlijk ontwikkelingsplan en evidence based practice.

Blok 1.2

De competenties fysiotherapeut als hulpverlener in de screening, diagnostisering, planning en behandeling worden ontwikkeld op een eenvoudig niveau. Dit gebeurt aan de hand van de onderste extremiteiten.

De cyclus van het fysiotherapeutisch methodisch handelen wordt aan de hand van eenvoudige casuïstieken doorlopen. Daarnaast wordt verder gewerkt aan de kennis en kunde van de ontwikkeling en innovatie van het beroep. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan metingen en level of evidence

Blok 1.3

Dit blok borduurt verder op de reeds verworven competenties uit blok 1.2. Echter nu wordt onderzoek en behandeling geplaatst in het kader van de bovenste extremiteit. Er wordt meer verbreding aangebracht in de toepassing van het fysiotherapeutisch methodisch handelen en de ontwikkeling en innovatie van het beroep worden belicht d.m.v toepassing van evidence based practice.

Om de opgedane kennis en vaardigheden te toetsen aan de praktijk en om de beroepskeuze te verstevigen, maakt een stageperiode deel uit van het blok. (Buitenschoolse leerperiode 2)

Blok 1.4

In dit blok komen identieke competenties als in voorgaande blokken aan de orde, echter nu gericht op de (anatomisch en neurologisch complexere) wervelkolom.

Blok 2.1

De competentie van fysiotherapeut als hulpverlener komt nu aan de orde bij orgaanpathologie van het hart en bij COPD (longaandoeningen).

Het onderzoek en behandeling richt zich hier op een eenvoudig niveau, met later in het blok al iets meer complexiteit.

Daarnaast komen de biomechanische aspecten, in de blokken van het eerste jaar als enkelvoudig aangekaart, hier terug. De opbouw in complexiteit bestaat m.n. uit het feit dat er relaties in arthrogene en myogene ketens worden gezocht.

De fysiotherapeut als beroepsontwikkelaar komt ook in dit blok expliciet aan bod. Zowel in verschillende taken als onderdeel van een projectopdracht.

Blok 2.2

De fysiotherapeut als hulpverlener komt steeds complexere situaties tegen. Hij zal naast de in blok 2.1. behandelde ketens, nu ook naar segmentale relaties gaan zoeken. Pathologieën als radiculair syndroom, CRPS en dwarslaesie zullen aan de orde komen. Ook wordt de fysiotherapeut in steeds complexere situaties geplaatst: hij gaat kinderen onderzoeken en behandelen. Daarbij komen zowel orthopedisch als ook ontwikkelingsstoornissen aan de orde.

In het kader van de beroepsontwikkelaar passeert het kritisch lezen van literatuur de revue.

Blok 2.3

Hierbij wordt de fysiotherapeut als hulpverlener geplaatst bij patiënten met centraal neurologische problematiek. Hierbij wordt gestart met onderzoek en behandeling op het niveau van stoornissen in de functies en opgebouwd naar het onderzoek en behandeling op het niveau van participatie. Hogere corticale functiestoornissen en kwaliteit van leven geven dit blok verder inhoud. Richtlijnen van zowel KNGF als CBO die voorhanden zijn worden als leidraad gebruikt bij onderzoek en behandeling.

De fysiotherapeut als beroepsontwikkelaar sluit bij het zoeken naar en het beoordelen van meetinstrumenten t.b.v. de neurologische patiënt perfect aan bij het hoofdthema van dit blok. De fysiotherapeut als manager krijgt informatie over de organisatie van de zorg en wetgeving in de zorg.

Blok 2.4

Veel patiënten ontwikkelen chronische pijn. Chronische rugpijn, whiplash, hoofdpijn etc. Deze patiënten behoeven een andere aanpak dan patiënten met acute pijn. Ook spelen andere factoren dan puur lichamelijke factoren een rol bij het in standhouden van de pijn. Al deze aspecten, incl. onderzoek en behandeling op het niveau van activiteiten en participatie, komen in dit blok aan de orde.

Blok 3.1

Centraal in dit blok staan zowel de normale als de pathologische de verouderingsprocessen centraal. Naast de fysieke elementen heeft het verouderingsproces sociale, psychologische en emotionele elementen. Aangezien het doel van de fysiotherapeut "een optimaal functioneren" is, is kennis van verouderingsprocessen en inzicht in 'coping' mechanismen nodig, om adequaat fysiotherapeutische hulp te kunnen bieden.

Er wordt aandacht besteed aan gezondheidsproblemen die veel voorkomen bij ouderen en waarmee de fysiotherapeut mee te maken krijgt. Bij ouderen is in verhouding vaker sprake is van multipel probleematiek, waardoor de hulpverlening veel complexer en lastiger is.

Periode 3.2

Keuzeonderwijs. In deze periode heeft de student de mogelijkheid om door middel van keuzeonderwijs eigen accenten te leggen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om voorbereiding op het buitenland of om wetenschappelijke of inhoudelijke verdieping. Voor studenten die zich naar de stages niet zeker genoeg voelen is er de mogelijkheid om een verdiepend blok te volgen. Voor studenten die daar geen last van hebben zijn er ook allerlei mogelijkheden om de grenzen te verleggen en de eigen scoop te verbreden.

Er is keuzeonderwijs dat, wat de inhoud betreft, standaard is goedgekeurd. Dit betreft de minoren van het platform Gezondheidszorg (zie de minorenatalage op Infonet en de keuzeblokken van de opleiding (Als opleidingskeuzeblokken staan gepland: 'Wervelkolom' en 'Energetische prikkels', beide blokken zijn 15 studiepunten).

In andere gevallen kan een voorstel aan de Examencommissie worden gedaan.

Blok 3.3

Een overgangsblok waarbij in een vijfweeks blok de laatste stagevoorbereiding aan bod komt.

Blok 3.4

Een blok speciaal ontwikkeld voor studenten die op grond van eerdere studieresultaten niet direct toegang tot de stage hebben. In een deels individueel traject wordt in 15 weken gewerkt aan de competenties die nodig zijn als basis voor de stage. Het leerproces vindt zowel binnenschools alsook buitenschools plaats. Het studiep pad is niet alleen gericht op theoretische kennis en praktische vaardigheden, maar ook is er aandacht voor persoonlijke ontwikkeling.

Stages (I, II en III of I/II en III)

De stages worden ook wel aangeduid als de beroepsvoorbereidende periode. Participerend in de directe patiëntenzorg (in de Euregio) leert de student zijn rol als fysiotherapeutische hulpverlener zelfstandig te vervullen. Dit houdt concreet in dat hij fysiotherapeutische problemen moet kunnen oplossen in de zin van de hulpvraag van patiënten t.a.v. hun bewegend functioneren kunnen beantwoorden.

Het leerproces van de student is voortdurend gericht op het bereiken van het beroepsmatig functioneren op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. De begeleiding vindt plaats door de praktijkbegeleider van de stageverlenende instelling en de stagedocent van de onderwijsinstelling. Net zoals in de binnenschoolse periode blijkt de student in de stageperiodes met behulp van diens logboek terug op zijn of haar eigen handelen om dit waar nodig bij te stellen.

De student heeft de mogelijkheid om in plaats van één stage extra keuzeonderwijs in te bouwen. In de andere 2 stages (I/II en III) moet wel hetzelfde eindniveau gehaald worden als studenten die 3 stages doen. Als je dit overweegt is dus van belang om goed na te gaan wat de mogelijkheden, beperkingen en risico's zijn.

Afstudeerproject

Het afstudeerproject. De student heeft de kans hierin nadrukkelijk eigen accenten te leggen wat betreft inhoud en methodiek (eenvoudig toegepast wetenschappelijk onderzoek, praktijkproject of literatuurstudie). In een onderwijsgroep onder begeleiding van een docent worden de voortgang en de gemaakte keuzes besproken. Het afstudeerproject start al parallel aan de stages met het kiezen en uitwerken van een vraagstelling. Hierdoor kan direct na de stages effectief aan de uitvoering gewerkt worden. De afsluiting vindt plaats door een presentatie van het eindproduct. De student leert op deze wijze projectmatig werken.

Bijzondere activiteiten

Naast de grotere keuzemogelijkheden in studiejaar 3 (of 4) kunnen studenten met bijzondere activiteiten in alle studiejaar eigen accenten in de studie leggen en eigen voorkeuren uitwerken. (In totaal 14 studiepunten). Dit kan meer praktisch, maatschappelijk, theoretisch of wetenschappelijk van aard zijn. Een 'planningsgroep' van 3 docenten is speciaal belast met de bewaking van relevantie en diepgang van de gekozen bijzondere activiteiten. Studenten kunnen zelf voorstellen doen voor de invulling van hun bijzondere activiteiten of zij kunnen zich intekenen op een aanbod van de opleiding. Goedkeuring vindt plaats door een lid van de planningsgroep Bijzondere activiteiten.

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Nadere informatie over de achtergronden van de leden van het beoordelingspanel en secretaris:

Voorzitter de heer prof.dr. P.V. van Roy

De heer Van Roy is ingezet als panellid vanwege zijn onderwijsdeskundigheid op hbo niveau en hoger en zijn expertise in het domein van de anatomie, motorische revalidatie, toegepaste biomechanica en atrokinematica. Hij heeft onderzoek gedaan naar onder meer anatomische varianten van het musculoskeletaal stelsel, in het bijzonder met betrekking tot de gewrichten van de extremiteiten en van de wervelkolom en op het gebied van de goniometrie. Ook heeft hij driedimensionale bewegingsanalyses gemaakt van de extremiteiten en de wervelkolom, naast studies naar de correlaties tussen anatomie en medische beeldvorming. De heer Van Roy is voorzitter van de wetenschappelijke commissie van de Nationale Raad voor de Kinesitherapie. Hij is lid van de stuurgroep kwaliteitsbevordering in de kinesitherapie van de beroepsvereniging AXXON. Hij beschikt door zijn werkervaring bij hogescholen voor fysiotherapie in Nederland, België en Zwitserland over internationale deskundigheid. De heer Van Roy is de laatste tien jaar als commissielid en coördinator betrokken geweest bij verschillende visitaties, bovendien is hij voorzitter van de commissie kwaliteitszorg aan de Vrije Universiteit Brussel. Voor deze visitatie is de heer Van Roy aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1972	Gegradueerde in de kinesitherapie
1975	Getuigschrift van bekwaamheid tot het verstrekken van onderwijs
1980	Kandidaat motorische revalidatie en kinesitherapie
1982	Licentiaat in de motorische revalidatie en kinesitherapie
1988	Doctor in de motorische revalidatie en kinesitherapie

Werkervaring:

1972 – 1980	Kinesitherapeut Sint Jozefskliniek Vilvoorde
1972 – 1988	Deeltijds stagebegeleider en praktijkleraar, later voltijds leraar en directeur van hogeschoolonderwijs in kinesitherapie aan het Hoger Technisch Instituut voor Kinesitherapie “Aedes Paramediorum” te Brussel
1988 – 1990	Hoofddocent anatomie Internationale Academie Fysiotherapie Thim van der Laan te Utrecht
1990 – 1991	Directeur Akademie Physiotherapie Thim van der Laan in Landquart, Zwitserland
1989 – 1991	Deeltijds hoofddocent aanvullende biomechanica aan de Vrije Universiteit Brussel
1993 – heden	Voltijdse tewerkstelling aan de Vrije Universiteit Brussel met opeenvolgend de graden: doctor assistent, docent, hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar anatomie en aanvullende biomechanica
2008 – heden	Decaan van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie aan de Vrije Universiteit Brussel

De heer R.A. Steenbruggen MBA

De heer Steenbruggen is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van fysiotherapie. Bovendien heeft de heer Steenbruggen onderwijservaring als gastdocent methodologie. Hij heeft voor zijn masterthesis MBA een onderzoek afgerond naar de kwaliteit van dienstverlening van het KNFG aan de ziekenhuisfysiotherapie. Hij heeft auditdeskundigheid opgedaan tijdens de accreditatie als

bij- en nascholingsdocent voor de KNGF-modules “methodisch fysiotherapeutisch handelen” en “verslaglegging”. Namens NQA is hij lid geweest van meerdere visitatiepanels van bachelor- en masteropleidingen fysiotherapie. Voor deze visitatie heeft de heer Steenbruggen onze handleiding voor auditteamleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1977 – 1983	VWO, Alexander Hegius Scholengemeenschap, Deventer
1983 – 1987	Deventer Academie voor Fysiotherapie
1989 – 2005	Grote diversiteit aan beroepsinhoudelijke opleidingen fysiotherapie, o.a. NDT, Halliwick, Parkinson, Klinische Neuropsychologie, COPD
1993 – 1994	Intern Procesbegeleider intercollegiale kwaliteitsbevordering, CBO Utrecht.
1995 – 1996	Bedrijfskundig Management. Hoger managementopleiding van Instituut voor Management en Bedrijfskunde te Amstelveen en de Universiteit van Amsterdam.
1997	Marketing in de non-profit sector, NPI Arnhem.
2000	Opleiding tot visiteur afdelingen fysiotherapie verpleeghuizen, CBO Utrecht.
2001	Financieel Management (non-profit), VDO Nijmegen.
2008 – 2011	MBA, specialisatie zorgmanagement, NCOI Business School

Werkervaring:

1988 – 2004	Zorggroep Apeldoorn, Verpleeg- en Reactiverings Centrum Randerode Gewerkt als o.a. fysiotherapeut, coördinator fysiotherapie, coördinator paramedische dienst, voorzitter paramedische vakgroepen van de Staf Zorg, Vakgroepen en Kwaliteit, en coördinator medische dienst a.i. Tevens lid van Locatie Management Team. Vanuit medezeggenschap lid van de ondernemingsraad geweest, secretaris van dagelijks bestuur OR en lid van ARBO-stuurgroep op portefeuille til- en transferbeleid.
1996 – 2001	Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie “Thim v.d. Laan” Gastdocent methodologie (ontwikkeling lesstof en module) en lid opleidingsadviescommissie.
1999 – 2003	Saxion Hogescholen Enschede/Deventer Geaccrediteerd bij- en nascholingsdocent voor de KNGF-modules “methodisch fysiotherapeutisch handelen” en “verslaglegging”.
1996 – 2003	Regionaal Genootschap Fysiotherapie Stedendriehoek Secretaris dagelijks bestuur en portefeuille dienstverbanders.
2003 – heden	Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie Lid commissie dienstverbanders later opgegaan in commissie MOB (Markt, Organisatie en Bedrijfsvoering), lid commissie Functiewaardering, lid commissie Arbeidsvoorwaarden, lid commissie Onderzoeksbegeleiding. Tevens deel uitgemaakt van begeleidingscommissie functie- en competentieprofiel fysiotherapeut.
2004 – heden	Isala Klinieken Zwolle Hoofd zorgteam fysiotherapie, coördinator therapiegroep van de MOS (Medisch Ondersteunende Specialismen), BHV-diensten.

Publicaties (afgelopen 5 jaar):

2008	Onderzoek naar te onderscheiden functies en functieniveaus van fysiotherapeuten werkzaam in loondienst in de vrijgevestigde praktijk. Co-auteurs G.J. Stikma en P. Buys, KNGF Amersfoort, juni 2008.
------	--

2008 Onderzoek naar de beschrijving en toetsing van specialisten functies en de functies van de afzonderlijke intramurale branches, werkgroep functiewaardering KNGF, KNGF Amersfoort, juni 2008.

Mevrouw dr. D. Joosten-ten Brinke

Mevrouw Joosten-ten Brinke is ingezet vanwege haar onderwijsdeskundigheid. Zij is als onderzoeker toetsen en beoordelen Learning & Cognition verbonden aan de Open Universiteit. Daarnaast is zij als Lector 'Eigentijds toetsen en beoordelen' verbonden aan Fontys Hogescholen bij de lerarenopleidingen. Zij heeft onderzoek uitgevoerd naar de benodigde en de gewenste toetskennis en -kunde van lerarenopleiders, leraren en studenten, de mogelijkheden van EVC en computergebaseerd toetsen. Mevrouw Joosten-ten Brinke heeft tientallen publicaties op haar naam staan. Zij heeft auditdeskundigheid opgedaan bij een aantal externe beoordelingen van opleidingen bij de Open Universiteit. Voor deze visitatie heeft mevrouw Joosten-ten Brinke onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1985 - 1990 Universiteit Twente, Toegepaste Onderwijskunde
2004 - 2008 Open Universiteit Nederland, Assessment of Prior Learning. Verdediging proefschrift oktober 2008.

Werkervaring:

2006 - 2008 projectleider 'implementatie EVC'
2006 - 2010 Beoordelaar certificering EVC-assessoren
2006 - 2010 Evaluatieonderzoek 'EVC bij hbo-instellingen'
2008 - 2010 Projectleider 'computergebaseerd toetsen OUNL'
Nov 2010-heden Ontwikkeling onderwijsmodule 'digitaal toetsen' tbv minor ICT en onderwijs (FLOS)
2008-heden Tutor 'basiskwalificatie onderwijs' modulen toetsing
Nov 2010-heden Oprichting kwaliteitscommissie landelijke kennistoetsen (i.o.v. hbo-raad
Juni 2009-heden Begeleiding aio-onderzoek (K. Rajagopal 'Personal Learning Networks', G. Geitz 'self-efficacy, goal orientation and feedback', K. Meusen 'formative assessment in school transition')
April 2010 - heden Lector 'Eigentijds toetsen en beoordelen' Fontys lerarenopleiding Tilburg
Jan 2011 - heden Onderzoeker (computergebaseerd) toetsen en beoordelen, Learning & Cognition, CELSTEC, Open universiteit

Overig:

- ICO stafid
- Lid ICO themagroep 6 Assessment, Evaluation & Examination
- Redactielid tijdschrift Examens, Tijdschrift voor de toetspraktijk. 2007 - heden
- Afgevaardigde namens CvB in convenantpartners EVC ter ondersteuning van de landelijke kwaliteitscode EVC. (2007 - heden)
- Lid bezwaarcommissie EVC. SIKB, Gouda.
- Reviewer voor International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT)
- Reviewer voor Journal of Educational Technology and Society (ETS)

Mevrouw E.M. Westerveld

Mevrouw Westerveld is ingezet als studentpanellid. Zij studeert momenteel Filosofie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Naast haar studie heeft zij in het bestuur van de studentenvakbond, en studentenraad gezeten en is zij lid van de opleidingscommissie en het College van Beroep voor de Examens geweest. In 2007 heeft zij haar studie 2 jaar onderbroken voor het voorzitterschap van de Landelijke Studenten Vakbond. Mevrouw Westerveld is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Mevrouw Westerveld heeft sinds mei 2009 als student panellid meegedraaid in diverse visitaties voor de NVAO. Voor deze visitatie is zij aanvullend individueel geïnstrueerd over de werkwijze van NQA..

Opleiding:

2001-2002	Culturele antropologie aan de RU Nijmegen
2003-heden	Filosofie aan de RU Nijmegen, 07/08 en 08/09 studie onderbroken wegens werkzaamheden bij de LSVb

Werkervaring:

Vanaf mei 2009 werkzaam als student panellid bij de NVAO

Diversen:

2007-2009	voorzitter van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb)
2005-2007	lid van het College van Beroep voor de Examens
2004-2006	lid van de opleidingscommissie van filosofie
2003-2004	voorzitter universitaire studentenraad RU
2002-2003	secretaris Nijmeegse studentenvakbond AKKU

Mevrouw H.G. Burgler-Feenstra, NQA-auditor

Mevrouw Burgler-Feenstra is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft een ruime ervaring met visitaties in het hoger onderwijs en heeft op grond van deze werkervaring auditdeskundigheid. Zij is bekend met het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en is verder ingewerkt binnen de werkwijze van NQA. In 2010 heeft zij deelgenomen aan de NVAO-training voor gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1985	Eerstegraads lesbevoegdheid, RijksUniversiteit Limburg
1981	Diploma logopedist, Academie voor Logopedie Groningen
1974	Diploma maatschappelijke werkende, Sociale Academie Den Haag
1969	Diploma HBS-B, Haags Montessori Lyceum
1966	Diploma MULO-B, Dr. O.G. Heldringschool

Werkervaring:

2010 - heden	NQA auditor
2001 – heden	Beleidsadviseur kwaliteitszorg bij het Stafbureau Onderwijs en Onderzoek van de Hanzehogeschool Groningen
1999 – 2001	Studentendecaan en beleidsadviseur faculteit Gamma dienst Onderwijs en Studentenzaken
1984 – 1999	Docent logopedie Hanzehogeschool Groningen
1981 – 1984	Logopediste voortgezet speciaal onderwijs / zelfstandig gevestigd logopediste

Bijlage 4: Bezoekprogramma

	Dag 1 wo 18 mei		
09.45 – 10.00	Ontvangst	Panel + Opleidingsmanagement	Peter Hilderink, Monique v.d. Broek
10.00 – 10.45	Vorbereiding n.a.v. kritische reflectie (inhoud)	Panel	
11.00 – 13.30	Materiaalbestudering, open spreekuur en lunch 12.30 – 13.00 Spreekuur	Panel	
13.30 – 14.15	Vorbereiding naar aanleiding van studentmateriaal	Panel	
14.15 – 15.00	Basistraject (alles tot stagetoelating)	Studenten jaar 1, 2 en 3	Marieke Haeren (jr 1) Yonas Ukbaslassie (jr 1) Rémon Janssen (jr 2) Britt van Sloun (jr 3, gestopt) Joop Waeijen (jr 2, univ.traject) Renée Siebers (jr 2, geswitched) Martijn Liebrechts (jr 4, vertragingstraject) Michael Leroy
15.15 – 16.00	Basistraject (alles tot stagetoelating)	Vertegenwoordiging docententeam	Ton Lenssen (univ.traject) Dorien Gerards (begeleider Waeijen en cur. comm.) Loes Haenen (begeleider Ukbaslassie) Clint Werner Susanne Böhme Ed Waltjé Myriam Lamerichs (vertragingstraject)
16.15 – 17.00	Toptraject (stages, afstudeerproject)	Studenten en alumni	Math Smeets (jr 4) Joyce Melis (jr 3) Sandra Joeris (jr 4) Judith Hazelzet (2 jr afgest.) Josine van Nes (1 jr afgest.) Tim Jaspers (begleiters kurs) Britta Ludwig (Epepe studente)
17.15 – 18.00	Toptraject (stages, afstudeerproject)	Docenten en extern stagebegeleiders	Ruud Gerards (stagedocent Smeets) Dorien Gerards (stagedocent v. Nes) Vera Hofman (stagedocent Joeris) Anita Stevens (afst.bgl) Susy Braun (afst.bgl) Judith Belfroy (extern stagebegeleider) Hub van Loo (extern stagebegeleider)

	Dag 2 do 19 mei		
08.15 – 09.00	Vorbereiding/materiaalbe stu-dering n.a.v. kritische reflectie (randvoorwaarden)	Panel	
09.00 – 09.45	1e gesprek met opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement	Peter Hilderink (dir) Monique vd Broek (vz kernteam) Ruud Gerards Gijs van Oorsouw Marc de Ruijter Annemieke Keulen (stud), Freek Mooren (stud)
10.00 – 10.45	Gesprek studenten over randvoorwaarden	Studenten jaar 1,2, 3, 4, met vertragers	Matthias Burbach (jr 1) Irene Defesche (jr 2) Anneke van de Zanden(jr 2) Claudia Coenen (jr 4) Christina Commerscheidt ((jr 4) Roel Verkolf (jr 3)
11.00 – 11.45	Gesprek docenten over randvoorwaarden	Docenten ook van EPEPE	Mario Geilen Clint Werner (fac. Medezeggensch.) Josine Stammen Eveline van Engelen Alex Eurelings Geert-Jan Maas
12.00 – 12.45	Gesprek 'buitenkring' over borging en randvoorwaarden	Lectoren, werkveldcie,	Sandra Beurskens (lector) Luc de Witte (lector) Maarten Klabbers (werkveldcie) Marie-José Knibbeler (werkveldcie) Kim Kugler (werkveldcie) Roger Bastiaens (werkveldcie)
12.45 – 13.45	Lunchpauze + overleg	Panel	
13.45 – 14.15	Rondleiding	Panel + vertegenwoordiger(s) opleiding, aandacht projecten, kkring, posters	Ruud, studenten
14.15 – 15.00	Gesprek borging	Examencie, curriculumcie, stud.act.	Elma Lenssen (ex.cie) José van Oppen (ex.cie) Lindsay Paffen (stud. ex.cie) Monique vd Broek (curr.cie) Yolande Nelissen (curr.cie) Thomas Goldbach (Nervositas / stud. act) Roel Verkolf (stud. Nervositas / stud. act)
15.00 – 15.45	Materiaalbestudering Presentatie databank Maius Extra gesprek opleidingsmanagement		
15.45 – 17.15	Beoordelingsoverleg Panel	Panel	
17.15 – 18.00	2e gesprek met opleidingsmanagement, inclusief afronding	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele 'kerndocenten'	Aantal leden kernteam Elma Lenssen (examencie), Yolande Nelissen (afstuderen, slb), Ton Lenssen (univ.tr.) Thomas Goldbach (stud.act.)

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

Bijlagen informatiedossier en stukken ter inzage

Bij de kerndocumenten gaat het bij de cursief gemarkeerde documenten om bijgevoegde 'nalevering'.

Standaarden Beoordelingskader	Kerndocumenten waarnaar verwezen wordt (bijlagen)	Verdere documenten ter onderbouwing (ter inzage)
Standaard 1	<ul style="list-style-type: none"> National Transcript Physical Therapy The Netherlands Onderwijs- & Examenregeling (OER) 	<ul style="list-style-type: none"> Het beroepsprofiel van de fysiotherapeut National Transcript Physical Therapy The Netherlands Onderwijs- & Examenregeling (OER)
Programma	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht standaard-curriculum en studietrajecten 	
Standaard 3	<ul style="list-style-type: none"> National Transcript Physical Therapy The Netherlands: zie standaard 1 overzicht inhoud curriculum 2010, curriculummatrix 	
Standaard 4	<ul style="list-style-type: none"> <i>Boek Innovatief Onderwijs in de praktijk. Toepassingen van het 4C-ID-model (hoofdstuk 14)</i> Antwoorden vragenlijst inspectie hbo onderwijstijd Blauwdruk_1.2 Docentenhandleiding blok 1.2, 2010-2011 Literatuurlijst blok 1.2 Blauwdruk blok 3.1 Docentenhandleiding 3.1, 2010-2011 Literatuurlijst blok 3.1 	<ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleidingen alle blokken
Standaard 5		<ul style="list-style-type: none"> Evaluatieverslagen intake-assessment
Standaard 6	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht studentenaantallen en rendementen 	<ul style="list-style-type: none"> Resultaten exit-enquête 2009-2010 Opleiding tot Fysiotherapeut
Standaard 7	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijs- & Examenregeling (OER): zie standaard 1 	
Standaard 8	<ul style="list-style-type: none"> Teamontwikkelplan (TOP) Medewerkerstevredenheidsonderzoek, juli 2010 Rapportage onderzoek organisatiecultuur, januari 2010 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplannen /-verslagen gerelateerde lectoraten (Autonomie & participatie van chronisch zieken, Technologie in de Zorg)
Standaard 9	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht gepromoveerde medewerkers fysiotherapie en gerelateerde gezondheidszorglectoraten Teamontwikkelplan: zie standaard 8 Medewerkerstevredenheidsonderzoek: zie standaard 8 Rapportage onderzoek organisatiecultuur: zie standaard 8 <i>Proefschrift mw. S. Braun: Motor learning in neurological rehabilitation</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht CV's medewerkers

Standaard 11		<ul style="list-style-type: none"> • Aanvraag excellente beoordeling op de standaard 'materiële voorzieningen' van de opleiding Fysiotherapie van de Hogeschool van Arnhem & Nijmegen
Standaard 13 en 14	<ul style="list-style-type: none"> • Richtlijnen kwaliteitsborging curriculum opleiding fysiotherapie 2010 • HBO-Monitor 2009 • <i>HBO-Monitor 2010</i> • Nationale studentenenquête 2010 	<ul style="list-style-type: none"> • Overzicht beoordeling lectoraten Hogeschool Zuyd • Evaluatieverslagen beroepsvoorbereidende periode (stages, KBP) • HBO-Monitor 2009 • HBO-Monitor 2010 • Nationale studentenenquête 2010
Standaard 16	<ul style="list-style-type: none"> • Notitie toetsing 2010-2011 • Theorietoetsinformatie fysio maart 2010 • Overzichtslijst afgestudeerden • Programmaboekjes afstudeercongressen 2008-2009 en 2009-2010 (2 NL, 2D) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaardigheidstoetsen van alle blokken • Voorbeeld feedback beoordelingsformulieren (blok 1.4) <p>Voorbeelden van toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scorelijsten aanwezigheid en Beroepshouding & inzet (blok 1.2 en 3.1) • Blokopdracht (blok 2.4 CAT) • Opdrachten Buitenschools leren (blok 1.1, 1.3, 2.2 en 2.3) • Theorietoetsen (blok 1.2 en 3.1) • Competentietoetsen (blok 1.1, 1.2 en 2.1) • Curriculumvaardigheden (vanaf blok 1.2 worden steekproefsgewijs vaardigheden uit voorgaande blokken getoetst) • Voorbeelden van Bijzondere activiteiten die zijn uitgevoerd <p>Opdrachten eindniveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selectie stageverslagen • Selectie scripties
Evidence based practice	<ul style="list-style-type: none"> • Visie over Evidence Based Practice binnen de gezondheidszorgopleidingen van de Hogeschool Zuyd, Heerlen. Begripsverheldering en uitgangspunten. • <i>Visitatierapport EBP</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Visitatierapport EBP
Professional community	<ul style="list-style-type: none"> • Concept Beoordelingskader voor het bijzondere kenmerk 'residentieel onderwijs' NVAO 	
Overige documenten	<ul style="list-style-type: none"> • Studiegids schooljaar 2010-2011 • Informatie toegang Blackboard 	<p>Studiegids Blackboard:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderwijsmateriaal • verslagen commissies, werkgroepen en blokplanningsgroepen

Bijlage 6: Specifiek beoordelingskader voor de wijze waarop de opleiding een professional community realiseert

Het bijzondere kenmerk Professional Community, definitie van de opleiding:

Een professional community in het onderwijs is een groep van professionals en professionals in wording die gemeenschappelijke belangen delen. Het doel is het ondersteunen van continue professionele ontwikkeling (en daarbij vanzelfsprekend aandacht besteden aan de sociale context waarbinnen zij dit doen).

De opleiding neemt onderstaande uitgangspunten als beoordelingskader voor het bijzonder kenmerk. Deze zijn gebaseerd op het beoordelingskader voor een bijzonder kenmerk 'residentieel onderwijs' van de NVAO in 2008.

- Oriëntatie van de eindkwalificaties op het bereiken van een hoog niveau als fysiotherapeut en op het opleiden van sociaalvaardige en initiatiefrijke beroepsbeoefenaren met een brede belangstelling voor maatschappelijke ontwikkelingen en problemen in een multi- en/of interdisciplinaire context.
- De inhoud van het programma zorgt in een onlosmakelijke samenhang met relevante en extra-curriculaire activiteiten (waarbij docenten en studenten samen optrekken) voor het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde eindkwalificaties.
- Het opleidingsconcept is gericht op de vorming van een professional community. De kernbegrippen zijn kleinschalig en intensief georganiseerd onderwijs, een hoog aantal contacturen, nauwe betrokkenheid tussen studenten en docenten en tussen studenten onderling. Een sterke identificatie met het beroep is deel van het opleidingsconcept.
- Er is voldoende personeel om kleinschalig en intensief onderwijs te kunnen verzorgen en individueel contact tussen docenten en studenten vorm te kunnen geven. Studenten ervaren sociale en academische integratie.
- De docenten zijn van een goede inhoudelijke kwaliteit, hebben een sterke binding met de praktijk en voelen zich betrokken bij het bijzondere karakter van de opleiding.
- Afgestudeerden hebben een hoger niveau en zijn aantoonbaar succesvoller in het vinden van werk of vervolgstudie dan bij vergelijkbare opleidingen.
- De studierendementen zijn substantieel hoger dan bij vergelijkbare andere opleidingen.

Bijlage 7 Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

betreffende de visitatie van de

opleiding: Opleiding tot Fysiotherapeut

Instelling: Hogeschool Zuyd

Visitatie datum: 18 en 19 mei 2011

Ondergetekende: ...

P. Hildebrand

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: ...

*faculteitsdirecteur (Gezondheid & Techniek,
met de opleiding Fysiotherapie)*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum:

30-5-2011

002A2011.04

Fortis Bank 24 00 31 679
Handelsregister 27262870